

Kā uzlabot policijas un pašvaldības sadarbību. Karsta diskusija Skrundas novada domē.

→ 4. lpp.

„Nestrīdieties – ieklausieties bērni!”

aicina psihiatre un psihoterapeite Inga Zārde.

→ 7. lpp.

PIELIKUMS

Nemanāmāki, bet dziļi

Līga I. smiltam Kuldīgas Mākslas namā izstādīta Latvijas Mākslas akadēmijas izstāde LĪDZI. Tajā 13 grafikas darbu grupā izstādīti 13 studentu darbiņi, par kuriem šīs izstādes organizatoris ir Inga Zārde.

Meklējiet iekšlapās!

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
1,20 eiro

Nr. 13
(11 544)

Piektdiena, 2020. gada 14. februāris

Apliecība brīvības cīnītājiem

83 cilvēki pirmdien Kuldīgas Mākslas namā saņēma barikāžu dalībnieka statusa apliecības. Tās izsniedza 1991. gada barikāžu muzeja darbinieki. Apliecību var iegūt tie, kuri reģistrējušies kā barikāžu dalībnieki un saņēmuši kādu apbalvojumu: piemiņas zīmi vai pateicības rakstu.

DZIMTAS DOKUMENTS

Pirmdien 25 cilvēkiem pasniegtas arī piemiņas zīmes. Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa teica: „Prieks, ka saņēmēji rodas vēl un vēl. Ceram, ka mūsu novadā visi būs apziņoti, bet pilnīgi pārliecināti par to nevaram būt. Šodien teiksim paldies un pasniegsim šīs zīmes.”

Barikāžu laika Latvijas Tautas frontes priekšsēdis Romualds Ražuks pasākumā teica: „Liels gods ir te būt, un Kuldīgā diena ir izdevusies. Barikāžu dalībnieka apliecības esam pasnieguši jau daudziem. Svarīgi, lai katram no jums dzimtā paliek dokumentāls apliecinājums par to, ka tuvinieks ir Latvijas brīvības cīnītājs. Tas ir ārkārtīgi svarīgi.”

Pašvaldības ir tiesīgas saistošajos noteikumos šo apliecību ieguvušajiem piešķirt sociālās garantijas, dažādas atlaides un atvieglojumus. R.Ražuks skaidroja, ka 40 pašvaldības savus noteikumus jau mainījušas.

ATCERAS VIENOTĪBU

Piemiņas zīmi un statusa apliecību saņēma arī Valsts meža dienesta virsmehāniķis Indulis Sarma: „Atceros, ka naktī saņēmu zvanu – būs jābrauc uz Rīgu. Viena lieta spilgti palikusi atmiņā. Atnāca informācija, ka jāsaņem veidot barikādes, un cilvēki ar smagajām mašīnām brauca pie Doma baznīcas. Mazā ieliņā pienāca klāt viens krievu cilvēks un diezgan rupjiem vārdiem pateica, ka mašīna jāliek tā, lai neviens netiek cauri. Tas pārsteidza, jo tajā brīdī arī krievi bija mūsu pusē. Kad aizbraucām, mēs nebijām gērbusies silti, jo domājām, ka tur atradīsimies īslaicīgi, bet vajadzēja palikt ilgāk. Atceros, ka ļoti nosalām, bet cilvēki nāca klāt, sirmas māmiņas nesa mums karstu tēju un stipros dzērienus, lai

Agrākais Latvijas Tautas frontes priekšsēdis Romualds Ražuks barikāžu dalībnieka statusa apliecību pasniedz rendeniekam Indulim Sarmam.

sasildītos. Esmu ievērojis, ka latviešiem ir svarīgi izdarīt darbu un dokumentus nokārtot pēc tam. Priekšā bija darbs, kas jāizdara.”

Rendnieks Guntars Stepanovičs vispilgtāk atceras vienotību: „Cilvēks stāvēja

pie cilvēka. Domāju, ka šodien nekas tāds nevarētu atkārtoties. Mums tas bija ielikts jau šūpulī, tāpēc cīnījāmies par savu valsti. Nezinu, vai apliecībai ir kāda nozīme, drīzāk pašam tas ir gandarījums.”

Tie barikāžu dalībnieki, kuri vēl nav

reģistrējušies un ieguvuši kādu apbalvojumu, statusa apliecību iegūt nevarēs. Par reģistrēšanos var interesēties 1991. gada barikāžu dalībnieku biedrībā.

Lāsma Reimanes teksts un foto

MARIJAI GAVENEI
no Ķīmales 16. februārī būs
102. dzimšanas diena.
Gaviļniecei ir tikpat gadu,
cik Latvijai.

→ 6. lpp.

**Vai Valentīndienā
jādomā par
mīlestību?**

→ 3. lpp.

Otrdien, 18. februārī

- Kā bērniem veidot loģisko domāšanu.
- Kad valsts un pašvaldība konkurē ar privāto biznesu.
- Atbild Ministru prezidents Krišjānis Kariņš.
- Kalējs Dailonis Jakobovskis.
- Filmiņa par Padures spokiem.
- Dažādi konkursi vaļaspriekam.
- Mājdzīvnieks. Kāpēc ne žurciņa?

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Blāvais
policijas
mundierisAlberts
Dinters

Šonedēļ Skrundas novada domē sarīkota tikšanās ar Valsts policiju (VP), jo iedzīvotājiem un viņu dzīves virsvadītājiem acīmredzami apnicis policijas darba stils, kas nerada drošības izjūtu (lasiet 4. lpp.). Diskusijā, kas ilga nedaudz vairāk par stundu, radās pārlicība, ka Skrundas novada vadība ir tik nokaitināta, lai uzdrīkstētos uz nopietnām pārrunām atsaukt gan Kurzemes reģiona pārvaldes, gan Kuldīgas iecirkņa, kārtības policijas un kriminālpolicijas priekšnieku. Lai arī novada vadītāji uzsvēra, ka tikšanās domāta tam, lai kopā vairotu drošību, tēlaini gribas teikt: stingri skolotāji stostē skolēnus, kuri spiesti taisnoties. Lai man piedod te pieminētie cilvēki, bet skats no malas tāds bija.

„Mundieris jāpucē, bet to nevar izdarīt, pāri pārklājot noslēpumainības plīvuru. To var izdarīt ar staltu stāju un skaidru sarunu ar sabiedrību.”

Par ko pārmetumi? Par to, ka VP slikti reaģē uz izsaukumiem, lietu izmeklēšana velkas bezgalīgi. To esmu dzirdējis ne tikai no Skrundas, bet arī Kuldīgas novada iedzīvotājiem. Kāds varētu teikt, ka pie vainas ir pagātne, kad tika likvidēta Policijas akadēmija, tāpēc nu likumsargu rindas papil-

dina slikti izglītoti policisti. Sazinājos ar cilvēku, kurš šajā sfērā zina virtuvi, – ar bijušo iekšlietu ministri Lindu Mūrnieci. Problēma neesot tā, ka topošie policisti tiktu slikti mācīti. Tieši pretēji – tagad tas notiekot daudz augstākā līmenī. Pēc L.Mūrnieces domām, tieši policijas vadībai jāuzņemas atbildība, kādus cilvēkus tā pieņem, kādas ir prasības darbiniekiem, kā viņi tiek motivēti. Ne tikai iecirkņū, bet arī augstākās vadības līmenī. Tika pieminēta bēdīgi slavenā Jēkabpils spēļu zāles aplaupīšana, pēc kuras dažas struktūrvienības darbiniekiem notika testi, vai viņi atbilst prasībām. Izrādījās, ka ne. Var oponent, ka policijā ir ļoti daudz vakancu – nav, kas strādā. Vai esat redzējuši fotogrāfijās kadetus? Padsmiit meiteņu un daži puīši. Kas stiprajam dzimumam liek izvēlēties ko citu? Man atbildes nav. Varbūt tas, ka policisti, salīdzinot ar ugunsdzēsējiem, nav pietiekami pozicionēti kā prestiža amata pārstāvji? Bet kāpēc netiek piesaistīti jauni, gudri un spēcīgi darbinieki? Iespējams, tamdēļ, ka bija laiks, kad augstākajos ešelonos cilvēki pat sarunā ar presi ieturēja pozū: „Kuš, kuš, neko stāstīt nedrīkstam! Par to vai šo jūs nerakstīsiet.” Manuprāt, tikai regulāra un konstruktīva saziņa ar sabiedrību, neatklājot to, ko tiešām nedrīkst, domas par likumsargiem varētu mainīt. Tas novestu pie daudz lielākas uzticēšanās un jau saknē novērstu to, ka nu kādam nākas justies kā sagrēkojušamies skolēnam.

DIVI PAR VIENU

Ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro no amata atstādinājis valsts sekretāru Ēriku Eglīti. Šī rīcība novedusi pie tā, ka kopējā vēstulē protestu pret politisku ietekmēšanu pauduši citu ministriju valsts sekretāri, kuri vērsušies pie Valsts prezidenta un premjera.

Īss pārstāsts no Valsts kancelejas direktora Jāņa Čitskovska un valsts sekretāru parakstītās vēstules

Valsts sekretārs ir iestādes augstākais ierēdnis un ministrijas administratīvais vadītājs, kurš pakļauts ministram. (...) Savukārt situācijās, kad valsts sekretāram rodas šaubas par uzdevuma likumīgumu, viņa pienākums atbilstoši Valsts civildienesta likumam ir atteikties no uzdevuma pildīšanas, rakstveidā informējot amatpersonu, kas devusi uzdevumu.

Ierēdnim neatkarīgi no savas politiskās pārliecības ir pienākums būt lojālam Latvijas Republikai un tās Satversmei un ievērot politisko neitralitāti. Atbilstoši politiskās neitralitātes principam valsts civildienesta ierēdnis savu pienākumu izpildē vadās tikai pēc profesionāliem kritērijiem un lēmumu pieņemšanā nav atkarīgs

no politiskās ietekmes.

Diemžēl pēdējie notikumi valsts pārvaldē liecina, ka šāds aizsardzības mehānisms neeksistē un valsts sekretārs nav pasargāts no politiskas izrēķināšanās situācijās, kad atsakās pildīt, iespējams, prettiesiskus ministra uzdevumus.

Mēs (valsts sekretāri – red.) uzskatām, ka eksistējošā sistēma ir izkropļota, un tādēļ aicinām politikus un sabiedrību uz diskusiju un aktīvu rīcību sistēmas uzlabošanai vai maiņai. Un šīs prakses maiņas mērķis nav tikai valsts sekretāru un citu iestāžu vadītāju aizsardzība pret iespējamo politisko izrēķināšanos, bet arī negāciju samazināšana ap valsts pārvaldi kopumā.

Tādēļ mēs ierosinām steidza-

mi radīt normatīvu regulējumu šādām situācijām, izveidojot mehānismu, kura ietvaros ir iespējams konstatēt, vai valsts sekretāra rīcība ir atbilstoša valsts civildienesta būtībai, novēršot iespējas politiski izrēķināties ar valsts sekretāru. (..)

Valsts sekretāra lēmumi nedrīkst būt politiski motivēti, un valsts sekretārs nevar akli pildīt ministra politiskos norādījumus un uzstādījumus, ja tie ir pretrunā ar tiesiskās valsts un labas pārvaldības principiem.

Mēs aicinām Valsts prezidentu un Ministru prezidentu kā valsts augstākās amatpersonas veicināt valsts pārvaldes prestižu, mazinot šādu gadījumu ietekmi uz valsts pārvaldi, tādējādi vairojot sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei.

Ko nozīmē konflikts starp ierēdņiem un ministriem?

MINISTRIJAS VAR TIKT PARALIZĒTAS

1. Ieva Bikava, Rīgas Stradiņa universitātes doktorante:
– Manuprāt, tā ir tā problēma, par ko runāja jau iepriekšējais Valsts kancelejas vadītājs. Par ierēdniecības atalgojumu un to, ka politiski neatkarīgi profesionāļi labprātāk strādā privātajā sektorā. Līdz ar to grūti nodrošināt profesionālus ierēdņus. Piemēram, Stradiņa slimnīcā par valdes priekšsēdi ievēlēts Rinalds

Muciņš – kādreizējais veselības ministrs, tad valsts sekretārs, tad viņš rotēja no vienas ministrijas uz otru. Bieži vien tiek atrasts cilvēks, kuram ir pietiekama kompetence, bet, lai ievirzītu amatā, tiek veiktas darbības, lai viņš atbilstu statusam. Es domāju, ka tā ir problēma, kas jārisina Valsts kancelejai. Vajadzīga pieejama, profesionālu ierēdņu kalve. Gaisā virmo runas, ka būtu jāievieš

Lietuvas modelis: ja mainās ministrs, mainās arī valsts sekretārs. Manuprāt, tas ir pilnīgi aplami. Jāmainās parlamentārajam, nevis valsts sekretāram, jo valsts sekretārs īstenībā vada ministriju, virza iesāktās reformas. Ja katru reizi, mainoties politiskajam ministram, mainīsies arī valsts sekretārs, ministriju darbs būs paralizēts.

SAVĒJO PADARĪŠANA

2. Ilga Kreituse, bijusī Saeimas priekšsēde:
– Latvijā ministri – tas ierakstīts likumā – ir politiski atbildīgas personas. Tātad no ministra netiek prasīta atbildība pildīt administratīvus pienākumus, jo atbildība viņam ir politiska. Kādreiz smējāmies: ko nozīmē *politiskā atbildība*. Absolūti neko. Ministri netiek sodīti par

profesionāli neizdarītām lietām. Profesionālo funkciju pārvaldē izpilda valsts sekretārs. Viņš ir ierēdnis, kurš politiski nav atbildīgs ne pret vienu partiju. Līdz ar to iznāk, ka tas ir tas izglītotais cilvēks, kurš faktiski pilda arī ministra vietnieka pienākumus. Bet! Politikiem savas pozīcijas jānostiprina, un veidojas interešu konflikts. Ja valsts sekretārs

strādājis pie cita ministra, kurš pārstāvējis citu politisko spēku un realizējis citus pasākumus, var veidoties konflikts, ko nosaka pašreizējā kārtība. Nemiro kunga gadījumā konflikts ir saskatāms: valsts sekretārs viņam saka, ka tā darīt nedrīkst, bet ministrs atbild, ka viņš grib redzēt sev blakus savus cilvēkus.

Alberts Dinters

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore

Daiga Bitiniece – 63350567,
redakcija@kurzemnieks.lv.

Žurnālisti: Inguna Spuleniece –

63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv;

Daina Tafelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com;

Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com;

Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv;

Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com;

Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568,

dina.porina@kurzemnieks.lv.

Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568,

laila.liepina@kurzemnieks.lv,

Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400.

Iznāk otrdienās un piektdienās.

Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests

SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 3261.

FOTOKOMENTĀRS

Februāra fikcija. Putni jau atlidojuši, un cilvēkiem galvā pavasaris!
Laila Liepiņa

MANUPRĀT

Vai vari izlauzties no matemātikas spēles?

Interneta vietnē www.mathscape.lv ir interesanta iespēja pārbaudīt spēju loģiski spriest un izspēlēt informācijas tehnoloģiju uzņēmuma *Accenture* izlaušanās spēli *MathScape*. Pēc dažādu nozaru ekspertu ieteikumiem uzdevumi ir piemēroti kā vecāko klašu skolēniem, tā pieaugušajiem. Jāatrisina astoņi arvien sarežģītāki, izmantojot ne vien zināšanas, bet arī radošo domāšanu. Ja ilgstoši neizdodas kādu atrisināt, skolotājs šo to pačukst priekšā. Piemēram: „Esi pozitīvs. Tev izdosies!” Bet vai arī visiem skaitļiem jābūt pozitīviem? Bērniem matemātika nepatīk, un zināms, ka eksāmenes rezultāti ir ļoti slikti. Tā kā konkurētspējīgai sabiedrībai īpaši svarīga ir prasme loģiski domāt, interesanti prāta mežģi noteikti būtu popularizējami. Prāts un atmiņa jātrenē līdzīgi kā muskuļi sportā. Kāpēc gan ne šādā spēlē?

Jolanta Hercenberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Lai palīdzētu,
par vajadzību
jāuzzina

Anda Šlakorciņa, Kuldīgas novada sociālā dienesta direktores vietniece:

– Dienesta vienīgais uzdevums sen vairs nav tikai pabalstu izsniegšana. Sociālais darbs attīstās. Galvenie darbības virzieni ir trīs: sociālā palīdzība, sociālie pakalpojumi un sociālais darbs.

Sociālā palīdzība saistīta ar trūcīgā vai maznodrošinātā statusa piešķiršanu un cilvēku vai ģimeņu materiālo resursu (ienākumu, īpašumu) izvērtēšanu, lai saprastu, vai šī palīdzība pienākas.

Sociālie pakalpojumi balstīti vajadzībās. Tur materiālajam līmenim nav tik lielas nozīmes, ja cilvēkam tiešām ir vajadzība. Piemēram, psiholoģiskā palīdzība vajadzīga gan tam, kuram ir par desmit eiro vairāk, gan tam, kuram mazāk. Vai arī aprūpe mājās vecam un nespējīgam cilvēkam – pakalpojums vajadzīgs, jo ir problēma. Cilvēki sociālos pakalpojumus nepieņem, ja par tiem jāmaksā kaut nedaudz. Tādi mēs esam – labāk izvēlamies problēmas nerisināt. Tas gan ir saprotams, jo pamatvajadzības bieži vien šķiet svarīgākas nekā kādas problēmas risināšana, ko var arī atlikt.

Sociālais darbs ir tieši balstīts iekšējo resursu stiprināšanā: motivācijā, zināšanās, prasmju apguvē. Ja kāds pats to nevēlas darīt, sociālajam darbiniekam ar viņu ilgi jāstrādā, lai cilvēks problēmu apzinātos un saprastu, ka tā jārisina. Kā cilvēks mūsu redzeslokā nonāk? Gadās, ka nāk pēc pabalsta, jo tā ir pamatvajadzība. Bet tiktāl viņš nonācis savu sociālo problēmu dēļ – tas ir bezdarbs, atkarības. Gadās arī krīzes situācijas, kad ienākumi strauji samazinās. Tad sociālais darbinieks skatās, kādēļ cilvēks ilgāk vai īsāku laiku nonācis naudas trūkumā, uzzina galveno problēmu, konsultē klientu, noskaidro

viņa attieksmi, patiesās vajadzības. Ne vienmēr cilvēkam vispirms vajag to, kas viņam pašam šķiet vajadzīgs. Tad kopā jāmeklē risinājums. Reti, bet uz sociālo dienestu cilvēki krīzē nāk arī pēc psiholoģiskas palīdzības. Pārsvārā par viņiem uzzinām no kaimiņiem, no citām institūcijām. Tās iedzīvotāju grupas, ar kurām strādā specializējušies darbinieki, ir: ģimenes ar bērniem (ne tikai riska, bet arī jaunie vecāki), seniori, bērni ar funkcionāliem traucējumiem, pilngadīgie ar vajadzībām un zemām prasmēm, cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem, atkarīgas un līdzatkarīgas personas, arī bērni ar antisociālu uzvedību. Veidojas jaunas sabiedrības grupas. Piemēram, nesen nebija vajadzīgs darbs ar pieaugušajiem, kuriem ir zemas prasmes. Bet kādā brīdī viņi attapušies, ka netiek līdz dzīvei, jo dažādu iemeslu dēļ sociālo prasmju iztrūkst. Viņiem jāpalīdz. Katra grupa ir specifiska, tādēļ vajadzīgi profesionāli darbinieki.

Daļa sabiedrības ir sapratusi, ka dienests nav tikai pabalstu devējs, bet dara vēl kaut ko. Tad gan dažkārt nonākam otrā grāvī: „Palīdziet visiem, arī sunim un kaķim!” Tad cenšamies noturēt mūsu kompetences robežas. Bet jebkurā gadījumā vajadzīgs dialogs. Ja ir kāda problēma, jānāk pie darbiniekiem un jārunā. Vispirms mums jāuzzina, ka kādam ir slikti, tikai tad mēs drīkstam reaģēt un piedāvāt palīdzību. Sociālais darbinieks nedrīkst staigāt pa mājām, klauvēt pie durvīm un piedāvāt palīdzēt, kā dažkārt sabiedrība to iedomājas.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Varbūt pilsētniekiem ir šausmīgi bail no nekontrolētās dabas stihijas, kas vairāk vai mazāk normāla dizaina vietā apņems un pārņems viņu ikdienu, tiklīdz pilsētām tiks pievienoti novadi?” par ventspilnieku bažām administratīvi teritoriālās reformas sakarā vaicā Ieva Rupenheite.

MUMS RAKSTA

Var izmantot Liepājas neredzīgo biedrības iespējas

Liepājas neredzīgo biedrības dienas centrs piedāvā dažādas aktivitātes.

Tās ir tehnisko palīgīdzekļu lietošanas pamācība cilvēkiem ar redzes invaliditāti (baltie orientēšanās un atbalsta spieķi, *runājošie* pulksteņi, termometri, audiogrāmatu atskaņotāji, lupas u.c.), datormācība (izmantojot arī Braila rindu), Braila raksta kursi, mūzikas terapija, klavierspēle, rokdarbi (tapošana, floristika, ādas apstrāde, keramika, filcēšana, klūdziņu pīšana u.c.). Vairāk var uzzināt pa tālr. 26056026. Rehabilitācijas centrā *Dzīves skola* kursa laikā cilvēki var uzturēties 24 stundas.

Liepājas filiāle piedāvā arī valsts apmaksātu sociālo rehabilitāciju cilvēkiem ar smagiem redzes traucējumiem, kuriem VDEĀK lēmumā teikts, ka invaliditāte piešķirta redzes dēļ. Var saņemt četru veidu pakalpojumus: 50 stundu sociālās rehabilitācijas nodarbības, 378 stundu sociālās rehabilitācijas pakalpojumus; astoņu un 63 dienu sociālās rehabilitācijas pakalpojumus ar diennakts uzturēšanos (ēdināšana trīs reizes dienā un dienesta viesnīca rehabilitācijas kursa laikā, par to maksā valsts). Nepieciešamības gadījumā var pieteikties tiftotehnikas palīgīdzekļiem.

Liepājā var saņemt arī Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pakalpojumus, Liepājas neredzīgo bibliotēkas tālr. 63434396. Izvēloties audiogrāmatu, pielāgotās literatūras lasītāju

IZVĒLIES AUDIOGRĀMATU,
ja parasto nevari lasīt!

lokam var pievienoties, ierodoties Liepājas biedrības bibliotēkā vai savu informāciju sūtīt e-pastā: valda.sproge@neredzigo-biblioteka.lv, vai audiogrāmatas pasūtīt pa tālr. 67514513.

Sīkāka informācija pa tālr. 6343535, kā arī e-pastā info@redzigaismu.lv. Ja ir jautājumi par Kuldīgas neredzīgo biedrības darbu, var zvanīt vadītājai par tālr. 25727132.

Kristīne Dzintare, Kuldīgas neredzīgo biedrības vadītāja

PRECIZĒJUMS

Adatu torņa izmaksas – 161 258 eiro

11. februāra *Kurzemniekā* informācijā par Kuldīgas adatu torni Liepājas ielā 37, ko kategorijā *Restaurācija* žūrija izvirzījusi skates *Gada labākā būve Latvijā* otrajai kārtai, ir nepilnīga informācija par tā finansējumu.

Projekta finansējums – 1,14 miljoni eiro – attiecas uz kopējo *Interreg* Igaunijas–Latvijas sadarbības programmas projektu *Industrial Heritage*, kurā iesaistīts un atbalstīts

31 partneris no Igaunijas un Latvijas. Kuldīgas novada pašvaldības izmaksas, kas ietver gan torņa restaurāciju un pārbūvi, gan ekspozīcijas ierīkošanu, ir 161 258 eiro (no tiem 41 989 eiro ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda daļa, bet valsts dotācija – 2470 eiro), informē Kuldīgas attīstības aģentūras projektu vadītāja Aiga Vanaga-Poriķe.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai svinat Svētā Valentīna jeb Visu mīlētāju dienu?

Sergejs Rižikovs, celtnieks: – Ja iekrīt brīvdienā, tad svinam. Iepiecinu sievu, meitu. Kādēļ ne? Visā pasaulē to svin! Ir ziedi, saldumi – skaisti! Man tie svētki patīk.

Santa Japeniņa, strādā izglītības nodaļā: – Mēs ar draugu šos svētkus neatbalstām. Pirmkārt, tāpēc, ka tie nav latviešu svētki, otrkārt, mums ļoti nepatīk šis uzpūstais burbulis ar sirsniņām un sarkano krāsu. Mīlestību var izrādīt katru dienu – nav vajadzīga viena konkrēta diena gadā.

Luīza Krasņikova, pārdevēja veikalā *Drogas*: – Es vienmēr vīram un bērniem nopērku šokolādītes vai ko citu ar sirsniņas simbolu. Nevar teikt, ka svinam, bet simboliski atgādinām, ka viens otram esam mīļi. Arī bērni pacenšas, kādu zīmējumu uzzīmē. Labi, ka ir tāda diena, kurā lieku reizi viens otram pasakām, ka mīlam.

Edīte Puriņa, mājsaimniece: – Nekā īpaši nesvinu. Man šķiet, ka nav vajadzīga tāda speciāla diena, kad izrādīt mīlestību un dāvināt sirsniņas. To var darīt katru dienu.

Esmu kristiete un vairāk domāju par to, kā viens pret otru paužam Dieva mīlestību.

Dace, kuldīdzniece: – Latviešu svētki tie nav, bet, tā kā ir ieviesti, tad kaut kādā ziņā svētku izjūtas ir. Pavasaris tuvojas – kāpēc lai nepriecātos? Es pārku un dāvinu sirsniņas, šokolādītes, arī man dāvina. Aiziesim kopā uz kafejnīcu.

Solvita Arāja, mājsaimniece: – Mans vīrs strādā Francijā. Kāda gan Valentīndienas svinēšana! Nekad arī to nesmu svinējusi un neatzīstu, jo uzskatu, ka jāmīl katru dienu. Arī šokolādes var pirkt un dāvināt katru dienu.

Jolanta Hercenberga
Lāsmas Reimanes foto

Drošība Skrundā jāuzlabo

Valsts policijas (VP) un Skrundas novada domes pārstāvju tikšanās iemesls bija gan pašvaldības, gan iedzīvotāju neapmierinātība ar policijas darbu. Tās pārstāvji ne reizi vien bija spiesti taisnoties.

Sanāksmē piedalījās domes priekšsēde Loreta Robežniece, izpilddirektors Guntis Putniņš, Skrundas vidusskolas direktors Ainārs Zankovskis un pašvaldības policijas pārstāvji. Ieradās arī Nīkrāces pagasta pārvaldes vadītāja Ilona Rītiņa un sociālā darbiniece Santa Knopkena. VP pārstāvēja Kurzemes reģiona pārvaldes priekšnieks Indulis Blīgzna, Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis, kārtības policijas nodaļas priekšniece Vita Maslobojeva un kriminālpolicijas nodaļas priekšnieks Kārlis Prūsis.

KAD BEIDZOT POLICISTI BŪS REDZAMI?

Sanāksmes iniciatore ir domes vadība, kas vēlējas dzirdēt atbildi uz galveno jautājumu: kad beidzot pilsētā varētu parādīties pastāvīgi dežurējoša VP ekipāža, jo telpas tai ir atvēlētas. Šāds jautājums radies tāpēc, ka arī iedzīvotāji nav apmierināti ar policijas darbu, reaģēšanas ātrumu, izmeklēšanas termiņu. *Kurzemniekam* klātesot, bija jūtams, ka domes vadība stingri nolēmusi beidzot gūt atbildi.

To sniedza Kurzemes reģiona pārvaldes priekšnieks I.Blīgzna, skaidrojot, ka policijā jau ar 1. martu gaidāmas reformas, kurām kā pilotvieta izvēlēts Kuldīgas iecirknis. Proti, VP turpmāk reaģēsot līdzīgi tam, kā to jau dara Neatliekamās medicīniskās palī-

Skrundas novada domē uz izskaidrošanu bija izsaukti Valsts policijas pārstāvji.

dzības dienests: ja ir izsaukums, uz to dodas tuvākā brīvā ekipāža. Arī tās skars izmaiņas, jo turpmāk to būšot vairāk. Pienākums būs maksimāli ātri situāciju atrisināt. Reaģēšanas ātrums minēts Ministru kabineta noteikumos.

To dzirdot, novada vadība izteica cerību, ka tā arī notiks, jo tika piesaukts gadījums, kad kāds iedzīvotājs izdemolēja vairākus privātpašumus, bet policijas ekipāža laikus neieradās.

UZ PĀRMAIŅU SLIEKŠŅA

I.Blīgzna piekrita, ka policijai laiks mainīties un būt tuvāk cilvēkiem. Proti, galvenais uzdevums ir panākt, lai darbinieki būtu vairāk redzami un klātesoši ielās, lai viņiem ir plašākas zināšanas un pilnvaras. Kuldīgas iecirkņa priekšnieks N.Aleckis uzsvēra, ka reformas rezultātā darbinieki mazāk atradīsies kabinetos, ekipāžas būs mobilas, tāpēc policijas telpas Skrundā būs mazāk apdzīvotas. N.Aleckis atklāja, ka iedzīvotāji

par notikumiem varēs ziņot arī anonīmi, jo cilvēki bieži vien nevēlas, lai zvans tiktu ierakstīts.

ZIŅOJIET PAR ZIŅOTO

Diskusijā tika skarta tēma, kas sāpīga ne vien Skrundai, bet arī Kuldīgai – narkotiku izplatīšana jauniešu vidū. To aktualizēja gan S.Knopkena, gan A.Zankovskis, kuriem ikdienā ar jauniešiem ir saskare. Policija aicināja to informēt par riska un problēmu vietām, kur kārtības sargiem jābūt

redzamākiem. Pašvaldības policists Andis Doniņš uz to atbildēja, ka valsts likumsargiem par iespējamajām narkotiku izplatīšanas vietām Skrundā jau ziņots, bet apkarošana virzās kūtri.

KAD ATRADĪS PAZUDUŠOS?

Kūtru darbību pārmeta arī Nīkrāces pagasta vadītāja I.Rītiņa, kura piesauca vairākus gadījumus, kad pagastā pazuduši cilvēki, bet izmeklēšana ievēlās un rezultātus nedod. Tika minēts gadījums, par kuru vēstīja arī *Kurzemnieks*, ka Lēnās pazudušo vīrieti pēc vairākiem mēnešiem netālu no dzīvesvietas atrada mirušu. Jau toreiz pārmetumus VP izteica pazudušā vīrieša brālis un pagasta vadība. Tāpat tika minēts, ka likumsargiem ziņots arī par vairākiem pagastā dzīvojošajiem, pār kuriem krīt aizdomu ēna, ka tie, iespējams, vainojami kriminālos nodarījumos, bet par pārbaudēm nav dzirdēts. Arī uz šiem aizrādījumiem I.Blīgzna visiem atbildēja, ka padotajiem tiks uzdots informāciju pārbaudīt un sniegt atbildes.

SAZIŅA JĀMAINA

Klātesošie apmainījās ar kontaktiem, un tika panākta vienošanās, ka turpmāk informācijas apmaiņa kļūs labāka, lai visiem ātrāk ir skaidrība, kā sasāpējušie jautājumi virzās uz priekšu, un iedzīvotāju drošība kopā tiktu uzlabota.

Alberta Dintera
teksts un foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Neēduši bērni un neapdomīgi kāpēji uz ledus

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns**.

6. februāris. Saņemam zvānu no Valsts policijas, ka no Pelču speciālās skolas izgājis jauniešs, ar kuru likumsargi vēlētos tikties. Ja mēs viņu redzam, lai nogādājam iecirknī. Atkal zvans no Valsts policijas, ka piepilsētas kautuvē kaut kas tiek dedzināts tā, ka dūmi veļoties pāri šosejai. Aizbraucam, un mūsu klātbūtnē ugunsurs tiek nodzēsts. Nākas doties uz ceļu, kas no vecās vetklinikas ved uz Mežvaldi, jo tā malā izgāzti atkritumi. Visu fiksējam, rakstām aktu un paziņojam Rumbas pagasta pārvaldei. Palīdzam kādam cilvēkam nonākt līdz Valsts policijai un uzrakstīt iesniegumu, jo viņam izkrāpta nauda. Tad nākas iesaistīties divu kaimiņu strīdā Skrundas ielā, jo viens patvaļīgi aizņēmis cita malkas šķūni. Izsaukums uz Gaismas ielu – dzīvoklī ir nevēlama persona. Tā tiek izvadīta, bet pēc laika mums zvana, ka nevēlamais atgriezies un atkal grib tikt iekšā dzīvoklī. Izrādās, ka aizejot viņš atstājis maku, grib to atpakaļ.

7. februāris. Pirmais nopietnais

izsaukums – divi jaunieši cenšoties kāpt uz ledus Māras dīķī. Nepilngadīgajiem izskaidrojam, ka tas var beigties traģiski. Ap četriem pēcpusdienā apmeklējam Grants ielu, kur mājas īpašnieki pie konteineriem izmetuši mēbeles. Mūsu klātbūtnē viņi par savākšanu vienojas ar atkritumu izveidējiem. Tad nākas no Kuldīgas slimnīcas līdz Aizputes robežai nogādāt sirmgalvi, kurš tiek nodots kaimiņu pašvaldības policijai. Lūgums doties uz Skrundas ielu, kur vairāki jaunieši uzvedas skaļi un pīpējot zālīti. Ziņojam Valsts policijai. Savukārt tā mums zvana un darbinieku trūkuma dēļ lūdz aizbraukt uz Mucenieku ielu, kur vairāki cilvēki konfliktējot. Visu atrisinām mierīgā ceļā.

8. februāris sākas ar došanos uz Ventmalu, jo tur lieguma zonā makšķernieks atstājis auto. Vakarpusē zvana no bāriņtiesas, ka, iespējams, vairāki bērni ir alkohola reibumā un varbūt jāved uz Ventspils krīzes centru. Tā gan nenotiek – bērni paliek pie tēva, uz slimnīcu Liepājā tiek

aizvesta māte. Tad redzeslokā nonāk jauniešs, kurš pa vairāku ēku logiem met ar akmeņiem, bet nevienu rūti gan nav izsitis.

9. februāra notikums iespējams atmiņā. Braucam uz mājām, kur neēduši, nepiemērotos apstākļos atrodoties divi bērni. Tas apstiprinās. Mātes nav; kur viņa atrodas, atvases nezina, ledusskapī vairākas dienas veca zupa. Bērni atdoti tēvam, bāriņtiesai nodots ziņojums.

10. februāris. Pārbaudām informāciju, ka Baznīcas ielā vīrietis iemītnājis ēkas tualetē. Visu atrisinām.

11. februāra nozīmīgākais notikums: zvana no Valsts policijas Liepājā, ka atkal nav darbinieku un mums jābrauc uz Vārmī autobusa pieturā savākt sagurušu sievieti.

12. februāris arī pašvaldības policijā ir ēnu diena – jauniešiem rādām mūsu ikdienu.

Nedēļā uzrakstīti 25 protokoli par auto stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem un izteikti seši brīdinājumi.

Alberts Dinters

Ventā atkal naftas produkti

12. februārī Valsts vides dienests (VVD) Ventā atkārtoti konstatējis naftas produktu piesārņojumu, kas upē iepludināts no lietusūdens kanalizācijas Kaļķu ielā. Pāris nedēļu laikā šis ir jau otrais gadījums.

Pirmo reizi tas konstatēts 30. janvārī. Arī toreiz videi bīstamās vielas Ventā iepludinātas pa lietusūdens kanalizāciju. Pēc notikušā VVD lēsa, ka dabā varētu būt nonākuši ap 200 litru. Pēc pēdējā piesārņojuma inspektori kopā ar *Kuldīgas ūdens* darbiniekiem kanalizācijas sistēmu atkal apskatījuši aptuveni puskilometra rādiusā.

Kā stāsta *Kuldīgas ūdens* direktors Andris Kļaviņš, esot aizdomas, ka naftas produkti kanalizācijā ļaunprātīgi iepludināti bijušās *Lauktechnikas* teritorijā. „Kara laikā tā sauktos par diversiju. Kā to nosaukt miera laikos, pat nezinu. Ja tas būtu padomju laiku mantojums, kas pamazām dabā sūcas no bojātas tvertnes, mēs to būtu atraduši. Bet šis piesārņojums parādās periodiski un lielā apjomā.”

Fiksēts arī tas, kas iepriekš izliktās bonas, kas piesārņojumu uzsūc, kāds sabojājis, lai kaitīgās vielas netraucēti nonāktu upē. Par to informēta Valsts policija.

Jau vēstījām, ka arī par iepriekšējo reizi sāka lietvedība un paraugu ekspertīzes rezultāti vēl tiek gaidīti. Tad būs skaidrs, kas tā par vielu un cik aptuveni veda tā ir. Likums paredz naudas sodu līdz 2900 eiro, papildus tiek aprēķināts kaitējums videi. Ja tas būs lielāks par četrām minimālajām algām, Valsts policijai var lūgt sākt kriminālprocesu.

Alberts Dinters

RESTAURĀCIJA

Ēku atjaunošana: iniciatīva un piemēri.

4., 5. lpp.

AIZRAUŠANĀS.

Padurniece Andra Rēvalde fotografē, auž un izšuj.

6. lpp.

NOVADNIEKS

8. lpp.

Seriālā *Terapeite bez grāda*

arī kuldīdznieks Jurgis Spulenieks.

2. lpp.

Kuldīgas mūzikas skolā uzstājas absolventi.

KONCERTS

Nemanāmāki, bet dziļi

Līdz 1. martam Kuldīgas Mākslas namā skatāma Latvijas Mākslas akadēmijas izstāde 13/13.

Tajā 13 grafikas pedagogu darbi sasaucas ar 13 studentu padarīto, paverot durvis uz šīs tehnikas izteiksmju daudzveidību.

Kā atzīst viens no izstādes kuratoriem Uldis Pētersons, ar grafiku Latvijā viss ir kārtībā. Grafiķi ir nedaudz nemanāmāki par gleznotājiem un sevi rāda retāk, bet tad arī ir, ko redzēt, – plašā spektrā dažāda tehnika un laikmetīgums, vienlaikus saglabājot klasiskās pamatvērtības.

„Grafiķi apveltīti ar lielu pacietību. Klusi un nemanāmi viņi virzās uz dažādiem panākumiem. Piemēram, Kristaps Ģelzis, Miķelis Fišers, Paulis Liepa dabūjuši Purvīša balvu, piedalījušies Venēcijas mākslas biennālēs. Arī Guntars Sietiņš un citi ieguvuši visādas balvas. Aizvien biežāk studentu darbi grāmatu ilustrācijā tiek nominēti *Zelta ābeles* balvai. Tas tikai demonstrē akadēmijā iegūto kvalitāti.

Kuldīgā šāda izstāde rīkota tāpēc, ka tā ir mijiedarbība – studenti no pasniedzējiem ietekmējas vairāk, bet arī pasniedzēji gūst savu labumu – svaigāku skatījumu. Dzīvība kūšā, un izaugsme neapstājas,” pārliecināts kurators.

Izstādei izvēlēti galvenokārt maģistrantūras 1. un 2. kursa studentu darbi, kas tapuši mācību laikā. Ne viens vien ļāvis eksperimentiem. Evija Pintāne ar aicinājumu „Lūdzu, nekad nespiediet dzīvu kukaini! Paldies” radījusi darbu *Kā nospiest kukaini*, parādot, kas paliek pāri, ja klišeja cieš no grafikas preses, tramvaja un vilciena. Savukārt Elīna Krīma, kura ieguvusi Vintera stipendiju, darbā *Caur smiekliem uz nākotni* izmantojusi augstspiedumu un arī autor-tehniku.

U.Pētersons teic, ka Kuldīgas sadarbība ar akadēmiju turpinās. Marta sākumā būs prorektora, profesora Andra Vītoļņa personālizstāde.

Jaunā grafiķe Katrīna Eihe sausās adatas tehnikā attēlojusi zemeņu lasītāju pozas.

Inguna Spuleniece, Lāsmas Reimanes foto

Alta, marimbas, flautas, klavieru, basģitāras un citu instrumentu skaņas, prieks atkal tikties ar skolas biedriem un skolotājiem valdīja koncertā, kurā uzstājās bijušie E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas audzēkņi, kuri mācās kādā mūzikas vidusskolā.

Muzicēt savējiem – satraucoši

Ik gadu tāds pasākums tiek rīkots februārī, šoreiz skolas 75. jubilejas ieskaņās uzstājās 12 absolventu: Helēna Navicka, Anastasija Gailīte, Kārlis Upenieks, Lilija Kļaviņa, Elvis Dēliņš, Una Raikstiņa, Jānis Siliņš, Agnese Zeltiņa, Mārtiņš Stebulis, Rebeka Jāvalde, Esmeralda Bube un Romija Vārpiņa. Ģitāru spēlēja arī kuldīdznieks Valts Lasmanis, kurš pamatus apguvis pie privātskolotājiem. Viņš tāpat kā vairums dalībnieku mācās Ventpils mūzikas vidusskolā. R.Vārpiņa – Liepājas mūzikas vidusskolā, bet E.Bube – Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā, bet dziedāšanas prasmes pilnveido pie privātskolo-

tājiem. Absolventi atzina, ka satraukums lielāks nekā tad, ja jāuzstājas citur. „Šeit sniegumu vērtē tie, kuri mūs pazīst kopš mazotnes,” saka Agnese. „Gribas papildīt gaidas, gribas, lai skolotāji un bijušie skolas biedri redzētu, kāda ir izaugsme. Es piedalos otro reizi, un izjūtas šajā ēkā vienmēr ir labas. Te pavadīju daudz laika, vismīļākie brīži bija tie, ko ar draudzenēm pavadījām pēc stundām, kad gaidījām, ka mūs aizvedīs mājās.”

Esmeralda skolu absolvējusi pirms trim gadiem, un nu izjūtas esot īpašas. Viņa uzskata: to, ko apgūsi pie kādreizējās direktores Marutas Rozītes, mūzikā varot uzskatīt par stabilu pamatu.

Romija jūtoties tikpat svinīgi kā izlaidumā pirms diviem gadiem. Skolā esot īpaša atmosfēra: „Gribējās satikt savas skolotājas. Viņas ir personības, piemēram, toreizējā direktore Maruta Rozīte. Kad te mācījies, skolas aura bija papildīta ar viņas enerģiju. Arī šobrīd to jūtu.”

Pašreizējā direktore Andra Zvejniece, kura arī pati ir absolvente, pateicās dalībniekiem par koncertu, novēlēja izbaudīt skaisto laiku vidusskolās un vēlāk augstskolās un aicināja te atgriezties kā jauniešiem speciālistiem. Pavasarī būs vēl viens absolventu koncerts, kurā uzstāsies studenti.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

JAUNS UN TALANTĪGS

Topošais arhitekts Dāvis Jansons nākotnē vēlas vidi padarīt pieejamu visiem.

Grib būvēt ēkas

„Arhitekts ar savām idejām var trakot, bet vajag, lai beigās ir loģiski un izmantojami,” saka kuldīdznieks, Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) students Dāvis Jansons. Pašlaik ar programmas Erasmus+ atbalstu viņš atrodas Itālijā, Milānā.

D.Jansona vizualizācija privātmājas projektam.

IZVĒLAS JAU BĒRNĪBĀ

Dāvis beidzis V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāziju (tagad V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolu – aut.), mācījies arī mākslas skolā. „Tagad RTU 3. kursā studēju par arhitektu. Atceros, ka 4. klasē gribēju celt mājas. Nekas nav mainījies – to pašu gribu darīt vēl aizvien. Programmā Erasmus+ esmu devies uz Milānas Politehnisko universitāti.”

Studijas RTU ir sarežģītas, bet, ja padodas zīmēšana un ir telpiskā domāšana, visu var izdarīt. Protams, bijušas daudzas negulētas naktis, taisot dažādus projektus. Galvenais mācību priekšmets ir projektēšana, kurā mūs lēnām ievirza arhitektūrā, telpas un formu veidošanā. Pirmā, ko projektējām, bija maza atpūtas telpa, tad, iespējams, no Kuldīgas ēku elementiem, mācījies projektēt tēniņu Arkādijas parkā, tad privātmāju un pilnveidoju būvprojektu.”

DARBS KOMANDĀ

Par studijām Milānā D.Jansons stāsta: „Man bija ļoti daudz iespēju, kur doties. Galvenais bija augsta vidējā atzīme. Es izvēlējos Milānas Politehnisko universitāti, jo tā ir prestiža. Ja nemaldos, 11. labākā pasaulē. Mani

saista Itālija – tā ir dizaina un modes zeme. Salīdzinot studijas Latvijā un Itālijā, atšķirības ir krāsas: šeit uzsvars likts uz individuālo darbu un ar visu jātiek galā pašam, bet Milānā vairāk strādājam komandā. Man tas ir pārbaudījums, kaut gan turpmāk tā būs jāstrādā. Pie katra darba notiek daudz lielāka izpēte, rakstām arī esejas. Viens uzdevums bija projektēt Milānas ielu, kurā ir autostāvvietas, kas jāpārveido par ielu. Šajā pusgadā darbu tajā ielā turpinām, bet projektējam astoņu stāvu ēku, kurā varētu atrasties, piemēram, mākslas galerija.

„Nākotni noteikti saistu ar Latviju. Arhitektu šeit trūkst, un darba ir daudz.”

Milānā mācos angļu valodā kopā ar studentiem no dažādām valstīm. Komandā strādāju kopā ar diviem turkiem un brazilieti. Protams, uzņāk mirkli, kad gribas mājās, tomēr studijas ir ļoti interesantas. Milānā priekšmetu ziņā tās ir līdzīgas kā RTU, un tas nozīmē, ka savā universitātē viens gads man nav jāizlaiž. Sanāca vien janvārī atlidot uz Rīgu un nokārtot zīmēšanas un gleznošanas ieskaites.

Es iesaku studentiem programmu Erasmus+ noteikti izmantot. Tā ir ļoti laba pieredze. Pirms tam noteikti vajag papētīt vietas, uz kurām vēlaties doties, lai nav kultūrsoks.”

Es iesaku studentiem programmu Erasmus+ noteikti izmantot. Tā ir ļoti laba pieredze. Pirms tam noteikti vajag papētīt vietas, uz kurām vēlaties doties, lai nav kultūrsoks.”

Interjera vizualizācija.

DRAUDZĪGĀKU VIDĪ

„Kad būšu pabeidzis bakalaura studijas, varēšu strādāt tikai par arhitekta palīgu, tāpēc mans mērķis noteikti ir mācīties magistrantūrā. Patiesībā jāmācās visu laiku, jo viss mainās. Vēlos vidi padarīt cilvēkiem saprotamāku un draudzīgāku. Gribu darīt labus darbus. Bet, kā jau visiem arhitektiem, arī mans sapnis ir uzcelt māju

sev. Nākotni noteikti saistu ar Latviju. Šeit trūkst arhitektu, arī universitāte pašlaik uzņem vairāk studentu nekā tad, kad es tur stājos. Darba ir daudz. Iestājoties mums teica, ka arhitektam darbalaiks nav no deviņiem līdz pieciem – tas ir dzīvesveids. Ikdienā svarīgi plānot laiku. Darbojos arī Arhitektūras fakultātes pašpārvaldē un piedalos dažādos

plenēros.” D.Jansons stāsta: daudzi uzskata, ka iestāties šajā fakultātē ir ļoti grūti, jo liels konkurss: „Iesaku nebaidīties un mēģināt, jo nekad neko nevar zināt. Ja saproti, ka vēlies studēt arhitektūru, svarīgi zināt, ka ir zīmēšanas iestāšanās, kuriem noteikti vajag gatavoties.”

Lāsma Reimane, Dāvja Jansona arhīva foto

Gads – 300 stundu filmētā materiālā

Pirmizrādes Latvijā sākusi dokumentālās filmas *Katra diena simtgadē. Gadalaiki* pirmā daļa *Ziema*. Tas ir režisores Dzintras Gekas-Vaskas un viņas komandas darbs Latvijas simtgadei.

Radošā grupa viesojās arī Kuldīgā, kur režisore, viņas vīrs komponists Pēteris Vasks un operators Viktors Grībermans tikās gan ar skatītājiem, gan labiem paziņām – Skaidrīti un Uldi Jumiķiem. Uldis filmēts jaunās filmas sadaļā *Rudens*, abi Jumiķi – dokumentālā darbā par Sibīrijā izsūtītajiem un tur dzimušajiem. Martā kinoteātrī kuldīdznieki varēs sagaidīt *Pavasari* un citos gadalaikos noskatīties pārējās daļas.

IDEJA – OPERATORAM

„Mēs ar operatoru Viktoru esam Rīgas kinostudijas bērni, poētiskā dokumentālā kino bērni – auguši tālajos 70. gados, kad katru dienu filmēja hronikas, brauca pa visu Latviju. 2017. gada nogalē strādājām pie filmas par Kurtu Fridrihsonu nobeiguma. Viktors teica, ka gribētu filmēt to, kas katru dienu Latvijā notiek tās simtajā gadā,” stāsta Dz.Geka-Vaska.

Rakstīts projekts Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja izsludinātajam konkursam. „Uzzinājām, ka konkurss beigsies tikai janvārī vai februārī. Vienalga 31. decembra vakarā Viktors devās uz Rīgas dzemdību namu, lai gaidītu pirmo bērniņu. Pusdivpadsmitos viņš zvina: viens esot, tūlīt dzimšot. Teicu, lai tur ciet. Bez desmit divos piedzima mazā Jete. Viņu ik pa laikam filmējām visu gadu.”

Režisorei Dzintrai Gekai-Vaskai paldies saka kuldīdznieks Uldis Jumiķis. Kopā ar dzīvesbiedri Skaidrīti viņi sadarbojušies filmā *Sibīrijas bērni*, ar radošo grupu braukuši ekspedīcijā uz savu dzimšanas vietu. Šoreiz filmā par Latvijas simtgadi viņš pat neesot pamanījis, ka tiek filmēts.

KAS LATVIJĀ NOTIEK

„Mums bija scenārijs – mugurkauls. Katru dienu kaut kur braucām, reizēm uz divām vietām. Tas gan bija tā, kā ķert melnu kaķi tumšā istabā, jo nekad nevarējām zināt, kas un kur notiks. Viktors ir ļoti labs operators, arī otrs operators Aivars Lubānietis tāds ir. Doma par gadalaikiem radās tāpēc, ka Pēterim ir tāds mūzikas cikls. Filmā katru cikla

daļu spēlē viens brīnišķīgs pianists: Vestards Šimkus, Georgijs Osokins, Reinis Zariņš un Rihards Plešanovs. Iznāca labi, ka veidojam četras filmas, katrā spēlē un arī ir redzams cits pianists,” priecājas Dz.Geka-Vaska.

MEKLĒ PADOMJU LAIKA BĒRNUS

Režisore pastāstīja, ka tagad kopā ar V.Grībermanu triptihā,

Cilvēkus topošajai filmai
Padomju bērni var ieteikt e-pastā:
sibirijasbērni@gmail.com.

Filma *Katra diena simtgadē. Gadalaiki*

Tai ir četras daļas: *Ziema, Pavasaris, Vasara, Rudens*. Tā tapusi, 2018. gadā iemūžinot katru dienu. Sākot ar 1. janvāri, kad cauri salūta skaņām pasaulē ierodas pirmais Latvijas simtgades bērns Jete, un beidzot ar klavierspēli, kas skan pār saules izgaismoto Latvijas panorāmu 31. decembrī. Operatoriem izdevies notvert skaisto, skaudro, dižo, bezjēdzīgo, komisko un absurdo. Iemūžināts simtiem cilvēku dzīvju. Skatītāji viegli atpazīs sevi un savu stāstu.

kurā jau uzfilmēti *Sibīrijas bērni* un *Trimdas bērni*, turpina filmēt trešo daļu. Tā saucas *Padomju bērni* un stāsta par cilvēkiem,

gados. Viņa mudināja dot ziņu, ja Kuldīgā vai tās apkārtnē ir kāds harizmātisks šajā laikā dzimis cilvēks ar interesantu likteni. Martā televīzijā būs divas sērijas no ekspedīcijas uz Sibīriju. Pērn grupa filmējusi Noriņskā, Tomskas apgabalā. Arī šogad paredzēta ekspedīcija uz Sibīriju.

SAPNIS PAR KINOTEĀTRI

Par dokumentālo kino Latvijā runājot, Dz.Geka-Vaska teic: „Piedāvājums ir ļoti liels – dokumentālisti ir visās paaudzēs, arī starp jaunajiem. Šādu kino veidot

gan ir diezgan skarbi – naudas tam ir ļoti maz vai pat nav nemaz. Vieglāka dzīve režisoriem ir tad, ja veido klipus, īsfilmiņas. Tomēr

Kinorežisore Dzintra Geka-Vaska:

„Filmā „Katra diena simtgadē. Gadalaiki” ir daudz aizkustinājuma.

Tas ir apliecinājums Latvijai. Skatoties ir svarīgi justies kā daļai no tās, kopā ar filmas varoņiem būt iekšā ekrānā.”

top arī ļoti daudz dokumentālās filmas. Arī ar Latvijas Televīziju vienmēr notiek diskusijas, kāpēc tiek iepirkti dažādi šovi un mākslas filmas, kuras neviens neskatās. Tā ir komercija, ko iepērk paketēs. Man tas ir sāpīgi, jo dokumentālais kino ir dzīve, no kuras daudz var mācīties. Par laimi, internetā ir platformas, kurās filmas var ielikt un arī noskatīties. Bet vienmēr ir svēti tie brīži, kad cilvēki skatās filmu uz lielā ekrāna.”

**Inguna Spuleniece
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

Lāksoneņas un Godiņa brauciens no Kurzemes uz Rīgu

Kuldīgas bibliotēkā janvārī bija iespēja tikt ar somu dzejnieci Heli Lāksoneņu un viņas darbu tulkotāju Guntaru Godiņu. H.Lāksoneņa 15 gadus ir viena no populārākajām dzejniecēm Somijā, bet klausītājus šeit viņa uzrunāja ar sveicienu latviešu valodā.

Dzejnieku tūre Kurzemē sākusies no Pāvilostas un Alsungas, kur G.Godiņš pazaudējis balsi, sacenšoties dziedāšanā ar *Suitu sievietēm*, pēc tam turpinājusies Liepājā, Kuldīgā un beigusies Rīgā. H.Lāksoneņa mēnesi dzīvojis Ventspils Rakstnieku un tulkotāju mājā. Tur dzejniece iemīlējusies Aleksandrā Čakā, viņa dzeju atrodot igauņu, angļu, vācu un zviedru tulkojumā. Esot ideja par neliela A.Čaka dzejas krājuma tulkojumu somiski.

Dzejniece rādīja bildes no dzimtajās vietās Runoilijanas. Ciemā – 300 iedzīvotāju. Tradicionāli tur esot garas mājas, un ziemā cilvēki dzīvojot vienā daļā, lai nav jākurina visa. Heli pieder veca pasta mašīna, kurā viņa pārdod savas grāmatas. Dzejniece uzskata, ka valoda un dialekti jāsauglabā un to vislabāk var izdarīt bērni. Svarīgi, lai viņi valodu mīlētu.

Somu dzejniece Heli Lāksoneņa un viņas darbu tulkotājs Guntars Godiņš.

Heli Lāksoneņa

- Viņas grāmatas un audiogrāmatas Somijā iznāk desmitiem tūkstošos eksemplāru.
- Dzejoļus raksta un lasa dienvidrietumu dialektā jeb *Isajā* somu valodā.
- Dzimuši 1972. gadā Turku, bērnību pavadījusi pilsētā Ūsikaupunki, Turku universitātē studējusi somu valodu, ieguvusi maģistres grādu filozofijā.
- 1992. un 1999. gadā līdztekus studijām Somijā dzejniece Tartu universitātē mācījusi igauņu valodu.
- Latviski iznākušas trīs grāmatas: *Kad govjs smeļ, Piec ait kalns, Soul, burkans, ūdens*.

Tāpēc grāmata *Piec ait kalns* daļēji ir kā alfabēts. Ābece dziesmas sakomponētas korim un izdotas diskā. Heli stāstīja, ka Somijā noticis konkurss, kurā no desmit dzejas lasītājiem puse to lasījusi angļu valodā. „Kur tad lai lasa somiski?” vaicā dzejniece.

H.Lāksoneņa vēl arī zīmē, glezno, izgatavo dažādas lietas, piemēram, 100 koka mājiņas Somijas simtgadei: vīrs taisījis, viņa izkrāsojusi. Kā jau mākslinieki, viņi nav pratuši skaitīt, un iznākušas 106. Tāpat viņa uztaisījusi gleznu – dāvanu Somijas prezidentam ar kundzi. Tur līdaka sēž liepā un apspēlēts viņu abu uzvārds. Dzejā H.Lāksoneņa raksta ne tikai par divu cilvēku mīlestību, bet arī par mīlestību uz dabu. Mežs esot kā cilvēks. Dzejnieces dzimtajā pusē augot ozoli, un Somijā tā esot vienīgā vieta ar ozoliem. Trīs lietas, kas Latvijā viņai svarīgas: valoda (šķiet sena, mistiska), ēdiens un tas, ka latvieši ir savdabīgā meklētāji, saskatītāji, mums esot interesantas idejas.

Autorei esot arī tādi dzejoļi,

kas tapuši pēc reāliem notikumiem Latvijā. Vienam pamatā – G.Godiņa stāstītā anekdote. Ir arī tādi, kurus pati autore sauc par trakajiem, piemēram, dzejolis kā tests sieviešu žurnālā. Interesanti, ka somu valodā nav dzimtes un nav nākotnes laika (*no sex, no future*, saka G.Godiņš), tāpēc somu valodā kādā dzejolī bijusi priede, bet latviski to nācies aizvietot ar pīlādzi, lai dzejniece nemīlētu savu dzimumu. Reiz vienā bērnu viktorīnā bijis jautājums: „Kas ir Igaunijas ģerbonī?” Kāds bērns atbildējis: „Saule, burkāns un ūdens.” Tā radies dzejolis un vēlāk vesels krājums.

Savukārt G.Godiņš ilgi domājis, kā Heli tekstus tulkot, jo dialekts esot kā pipars, kas dzejoļiem piešķir garšu. Tulkojumam par pamatu viņš izmantojis Vidzemes lībiskās izloksnes, kādās runā Ainažos un Salacgrīvā.

Atvadoties gan H.Lāksoneņa, gan G.Godiņš izteica prieku par Kurzemē piedzīvoto un to, ka šeit esot interesantāk nekā Rīgā.

**Aija Puzarele
Lāsmas Reimanes foto**

Kuldīgas mājas par sevi stāsta pašas

Kuldīga pievelk tos, kuri saredz un prot novērtēt senatnīgo, sajūst, cik *garšīgs* var būt koks, no kā celta vairākas simtgades veca māja, katrā graustā ieraudzīt iespēju atjaunot to ar mīlestību un cieņu pret agrākajiem amatniekiem. Kad radusies apziņa, ka senajai mājai plastmasas logu acis nepiedien, ka arī labāk dzīvot ekoloģiskā vidē, tad pašam – bez norādēm un aizliegumiem no augšas – rodas vēlme savu īpašumu restaurēt ar pietāti. Šoreiz stāsts par tiem cilvēkiem, kuri par savu un projektu naudu pamazām pilsētu veido skaistu – vispirms sev, tad arī iebraucējiem.

Programma palīdz

Jānis Mertens: „Restaurācijas mērķis – lai katra detaļa atbilst ēkas būvperiodam, turklāt lai tā kalpo ilgāk: ir laba koksne, pareizi nokrāsota.”

Kuldīgas novadā māju atjaunošanā gan ar padomu, gan reāliem darbiem palīgā nāk pašvaldības restaurācijas centra darbinieki.

Restaurators konsultants Jānis Mertens uzsver, ka nozīmīga ir vecpilsētas seno māju glābšanas programma, kurā fasāžu un jumtu saglabāšanai pašvaldība konkursā kārtībā dod pusi naudas.

„Cilvēki nāk, konsultējas, dara. Pārsvārā darbi saistīti ar jumtiem, pamatiem un fasādēm. Protams, jāievēro dažādi nosacījumi, profili, koksnes

šķiedras virziens, krāsas. Katra ēka, katra tās daļa tiek izvērtēta atsevišķi, lai darbs tiktu paveikts ar tradicionālajiem amatnieku paņēmieniem. Nekādas krustiņskrūves nedrīkst lietot! Izglītojam ēku īpašniekus, tiek iesaistīti un izglītoti arī arhitekti, būvnieki,” uzskaita J.Mertens.

Pēc padoma nāk arī to seno ēku īpašnieki, kuru mājas vecpilsētas pieminekļa zonā neatrodas. „Lai gan no pašvaldības viņi līdzfinansējumu saņem nevar, ir ieinteresētība mājas atjaunot pareizi.

Gadās, ka atbrauc arī no Liepājas vai Aizputes. Gan kuldīdznieki, gan cilvēki ārpus novada zina, ka šeit ir tāds restaurācijas centrs.”

Jautāts, kā ēkai noteikt vecumu, ja būvniecības laika dokumenti nav saglabājušies, J.Mertens atbild: „To var noteikt pēc instrumentu pēdām, pēc apdares. Es vairāk konsultēju par koka detaļām. Aizejot uz objektu, var pārliecināties, ka katra māja par sevi stāsta pati. Tikai jāmeklē.”

Ina Celītāne: „Somu dzejnieces Heli Lākšonenas grāmatīnā, ko lībiešu dialektā atdzejojis Guntars Godiņš, izlasīju rindas tieši par mani un „Kūravas” ēku: „Šito māj’ es nopirk’ tikai tāpec, ka uz to stāvej’ viens māķons. Tagadīt tas i prom.””

Durvis un logi Latvijas dizaina preču veikalam KUULD Baznīcas ielā 27.

Sanda Svenča-Vernere: „Citas pilsētās kļūst skumji, ka atz plastmasas logiem zudusi dvēselīte. Logi taču ir mājas acis.”

Virspilskunga nams jeb Kūrava Baznīcas ielā 34.

„Gods kalpot Kuldīgai!”

Tā saka Latvijas dizaina preču veikala KUULD īpašnieki Sanda Svenča-Vernere un Igors Verners, kuri gandarīti, ka ēkai Baznīcas ielā 27 izdevies logus un durvis restaurēt pašu rokām.

Plānota arī fasādes atjaunošana un citi darbi, bet grūti esot teikt, kad viņi uz to saņemties. Sanda uzsver, ka tam vajadzīgs visu kopīpašuma saimnieku atbalsts, bet Igors piemin: „Ļoti daudzi vecpilsētas iedzīvotāji vēl nenovērtē to, kur atrodas.” Sanda: „Esam lieli Kuldīgas patrioti. Sākumā, protams, bija grūti – restaurācijas centrs piesēdās pie katra sīkumiņa, lai viss būtu autentiski. Tagad, kad esam to paveikuši, ļoti lepojāmies. Esam pateicīgi, ka restaurācijas centrs uzspieda visu darīt. Atjaunotajiem koka logiem ir pilnīgi cita vērtība nekā tad, ja tie būtu no plastmasas. Visi, kuri ienāk veikalā, ir sajūsmiņā. Novērtējam to, ka pašvaldība atbalsta vecā atjaunošanu – ka pilsētai ir tāda politika.” Igors visu restaurējis pats: „Tas, ko dara Jānis Mertens ar savu komandu un arī būvvalde, saglabājot veco, lai pilsētai dotu šarmu, ir nenovērtējams ieguldījums nākotnē. Protams, celtniekam, tādām kā es, kurš visu dara par savu naudu, nevis ar investīcijām no malas, šķiet skarbi, ka pat durvju rokturis jāpieskrūvē ar īpašām skrūvēm. Bet, kad viss gatavs, kad redzu rezultātu un aizmirstu ceļu, kāds bija jāiet, ir gandarījums. Ja vēl to novērtē kaimiņu pilsētu iedzīvotāji un tūristi! Mēs ļoti gribam turpināt visu sakārtot tā, ka gods kalpot Kuldīgai, gods te dzīvot.”

Aiz pārliecības, ar patriotismu

Virspilskunga nams Baznīcas ielā 34 jau kopš 1999. gada ir Kurzemes kultūras mantojuma centra Kūrava pārziņā.

Mēģinājums sabiedrisku vidi, kur varētu pulcēties kuršu, kurzemnieku lietas interesenti. Sākumā tā bija Šēnhofu, Celītānu, Zariņu un Purīņu ģimene. Meklējām vietu, un no pašvaldības nāca iniciatīva šo ēku privatizēt. Situācija bija sarežģīta: 11 dzīvokļi, visi privatizēti, īpašnieki dažādi. Zāle un telpa virs tās bija ļoti bēdīgā stāvoklī, jo degusi. Viens ir ieiet vairāk vai mazāk sakoptā dzīvoklī – tad rodas viens priekšstats. Bet, kad ielaid ekspertu, saproti, ka situācija ir diezgan bāsa. Bija pat tik tālu, ka būvzinātnieki ieteica iekšā neiet. Neviens jau nevarēja zināt, ka konstrukcijas tik bēdīgas.” Arī atzina: ja zinātu, kas restaurācijā sagaida, to ceļu neizvēlētos. „Cilvēks aiz pārliecības un patriotisma dara visādas lietas. Iespējams, ka šāds darbs arī ir patriotisma mērs. Lai ēka nesabrūktu, guldījām iekšā visus savus resursus: privātus, projektu naudu, Nacionālās kultūras

mantojuma pārvaldes un pašvaldības naudu. Tagad ir skaidrs, ka ēka nesabrūks, pateicoties arhitekta Alda Orniņa elastīgajam plānam. Vienas darbības ir tad, ja tev ir liela māja un nauda, kad viss izdarāms īsā laikā. Bet Kuldīgā tā notiek reti. Cik varējām, tik Kūravā tās kuršu lietas darījām, līdz sapratām, ka viss ir traki. Kad celtniecības un remonta cenas sakāpa kosmosā, pie mūsu, entuziastu, krūtīm piekļauvēja skaudrā realitāte. Vēl aizvien mājā īpašumi piederēja dažādās rocības cilvēkiem. Dabūt viņus zem vienas cepures, kas ir jumts, vai zābakos bez caurumiem, kas ir pagrabs, bija vislielākā problēma. Tas attiecas arī uz citiem īpašumiem Kuldīgā. Tikai pēc tam sākas dokumentu kārtošana un prasību ievērošana,” skaidro Ina.

„Tagad vadlīnijas ir ļoti skaidras. Trešo gadu mūs nopietni atbalsta valsts un pašvaldība. Domes priekšsēde Inga Bērziņa ļoti mudināja iegūt ēkai valsts pieminekļa statusu, lai varam darboties dažādos projektos. Trešais nopietnais spēlētājs ir Orleānas celtniecības arodskola Francijā. Pie tā, ka to atradām, vainīgas *Suitu sievas*. Kad Rīgai bija

800 gadu jubileja, viņas nodziedāja tik koši, ka salauza francižietes Kristīnes Bernabo sirdi. Viņa brauca skatīties Kurzemes skaistumu, sākumā uz Franciju uzaicināja *Suitu sievas*, bet pēc tam mūs – folkloras kopu *Kūrava*. Aizbraucām, koncertējām, viesojāmies daudzās iestādēs, kur stāstījām gan par Kurzemi, gan Kuldīgu un virspilskunga namu. Uztaisījām pat animācijas filmiņu par Kuldīgu un patriotismu. Izrādījās, ka francižiem ir starptautiskas prakses Eiropā. Mūsu pieredzi viņi novērtēja kā atšķirīgu, tādēļ interesantu. Tāda apjoma restaurācija ēkā, kuras pamati datēti ar 16. gadsimtu, pārsteidza gan studentus, gan pasniedzējus. Pēc Ziemeļu kara šis bija administratīvais centrs – tiesas māja. Tagad pa *Kūravas* logu var redzēt jauno tiesas ēku. Kuldīgā viss ir ļoti interesanti. Tādēļ šogad franciži brauks pie mums strādāt trešo reizi. Tagad zinām, ka ēka nesabrūks – būtiskākās konstrukciju vietas ir atjaunotas un protežētas. 17. februārī braucam uz Orleānu izteikt skolai pateicību un runāt par nākotnes plāniem.”

Mājas, ko Kuldīgas restaurācijas centra darbinieki sauc par labas prakses paraugu. Darbs paveikts ar pašvaldības atbalstu projektu konkursā pilsētas vēsturiskā centra un citu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu restaurācijai.

Pareizi atjaunota veranda Mucenieku ielā 8.

Īpašums Skrundas ielā 10.

Liepājas iela 38.

Inguna Spuleniece, Edgara Raituma arhīva un Lāsma Reimanes foto

Edgars Raitums: „Mums tie modernie materiāli nepatīk. Esam izmēģinājuši, bet pēc tam vienalga pārkrāsojam ar pašu ražotajām krāsām.”

Attopas, ka atkal to dara

Uzņēmumu *Raituma krāsas* un *Raitums AB* īpašnieks Edgars Raitums Dzirnau ielā, Alekšupītes krastā starp Sv. Annas baznīcu un bijušo fabriku *Māra*, vairākus gadus būvē ģimenes māju, darbnīcu un nodarbnību telpu. Tā top no kokmateriāliem, kas atvesti no nojauktas mājas Liepājā un vienas senas ēkas Kuldīgā.

Raitumu ģimenes māja un darbnīca Kuldīgā atradīsies skaistā vietā pie Alekšupītes un Sv. Annas baznīcas.

PATĪK SENAIS UN DABĪGAIS

Jautāts, kāpēc neiet vieglāko ceļu – būvēt no jauna, viņš smaida: „Ik pa laikam to jautāju sev pats. Tas taču ir grūti, ilgi un dārgāk. Bet katrs cilvēks ir tāds, kāds viņš ir, un pēc laika attopas, ka atkal dara to pašu – kaut ko atjauno. Vecais materiāls vienkārsi ir labāks: pareizā laikā zāģēts, *garšīgs* instrumentiem, acīm, dzīvošanai.”

Edgars skaidro, ka jaunais nams tiek celts Kuldīgas manierē – ar tradicionālo jumta izbūvi. Pagaidām Raitumi zemi nomā no pašvaldības, bet pēc ēkas nodošanas ekspluatācijā būs iespēja to izpirkt.

„Māja ir koka, būvēta no ekoloģiskā viedokļa, kas būtu tas labākais, sākot ar apkuri, krāsojumu utt. Mums būs pilsētas apkure, bet radiatori nebūs redzami – liksim tos grīdās un sienās, lai patīkams gaiss un dzīvošana. Noskaidroju, ka drīkstēsim izmantot vietējo bioloģiskās attīrīšanas ietaisi. Pēc attīrīšanas mums būs tīrs ūdens un dūņas zem augļu kokiem,” skaidro Edgars. „Izmantosim labas krāsas, kaļķa apmetumu, līnēļu – to, ko pats arī ražoju un līdz šim esmu devis citiem.”

Vieta, kurā plānots pēc kāda gada dzīvot, gan pašam, gan dzīvesbiedrei Gunai un dēlim Miķelim un Pēterim patīk. Viņi cer, ka drīzumā līdzās tiks sakārtota *Māras* rūpnieciskā teritorija. Edgara celtā ēka, kurā būs arī darbnīca un nodarbnību telpas, top ar programmas *LEADER* atbalstu. Ekspluatācijā tā jānodod nākamā gada vasarā. Edgars smejas, ka ieņemta zemā starta pozīcija.

JĀTIEK PĀRI SLIEKSNIM

E.Raituma uzņēmumā ražotās krāsas un citi apdares materiāli ir pieprasīti gan Kuldīgā, gan citur Latvijā. Pērn kopā ar kuldīdznieku Kristapu Abersonu, kurš tagad strādā ārzemēs, Edgars bijis komandējumā arī Amerikā. Rietumvirdžīnijā nokļuvis ar citu latviešu uzņēmēju starpniecību: „Amerikāni nopirkuši māju, vajadzēja labot krāsojumu. Par ekoloģiskām krāsām viņi daudz nezina. Tie, pie kuriem bijām, tagad sāk saprast, kas ir bioloģiskie salāti,” Edgars smejas.

„Pieprasījums pēc dabīgajām krāsām iet plašumā. Kuldīgā krāsot fasādes ar līnēļas krāsām prasa dome. Iekšpusei piedāvājam kaļķa krāsas. Tie, kuri padzīvojuši telpā ar šādu krāsojumu, nemaz citu negrib. Gaiss pilnīgi cits! Iespējami arī mierīgi toņi, ko var sajaukt ar minerālu pigmentiem. Ar veikala krāsām vienkāršāk – attaisi bundžu un krāso! Ar dabīgajām var uzreiz arī neizdoties. Bet, kad tiek pāri nezināšanas sliekšnim un iepazīst specifiku, ir labi.”

Edgars Kuldīgā uzskaita namus, kuros izmantotas viņa krāsas un restaurētie logi. „Strādāju ar restauratoriem arī Kuldīgas tehnikumā. No tiem audzēkņiem, kurus pats apmācu, ir tādi, kuri paliek pie manis darbā. Pa laikam pieslēdzu bijušos darbiniekus, kuri ir ļoti meistari. Dīkstāves nav – jādoma, kā visu paveikt.” E.Raitums priecājas, ka cilvēki aizvien vairāk vēlas dabīgo un seno.

Jolanta Hercenberga, Andras Rēvaldes arhīva un autore foto

Dzīvot interesanti, justies laimīgi

„Radošums ir darbība, kuras rezultātā gūstu labsajūtu. Nokļūstu kosmosā. Man šo laimes izjūtu rada fotografēšana, izšūšana un aušana. Aizrauj process – es to izbaudu. Tā ikdienu veidoju interesantu, papildītu, un darbi top,” saka padurniece Andra Rēvalde.

ATROD SAVU KOSMOSU

„Šo labsajūtu, kad radošajā procesā esmu tik dziļi, ka apkārtējā realitāte pazūd, pirmo reizi izjūtu bērnībā, kad man iemācīja fotografēt un es taisīju bildes,” stāsta Andra. „Mājās vannas istabā iekārtotā laboratorijā sāku kopēt bildes, un manis vairs nav uz zemes. Esmu savā kosmosā. Netverami! Tagad saprotu, ka tie ir endorfīni, kas organismā izdalās un rada labsajūtu, kad daru ko sev patīkamu. Jo vairāk izdalās, jo vairāk gribas darīt. Jo vairāk daru, jo vairāk izdalās endorfīni – atkarība. Tādu pašu sajūtu noķeru, spēlējot šahu, vēlāk izšūjot, aužot.

Tāpēc daudzi nodarbojas ar hobijiem. Ir dienas, kad izjūtas ir pelēkas un vienveidīgas. Rodas nospiedoša sajūta, depresija. Reālā pasaule ir melnbalta. Ir labas un ne tik labas dienas. Darot to, kas ļauj justies laimīgam, ir glābšanās. Kā filmā *Matriks* (*The Matrix* – angļu val.) nonākšana savā pasaulē.”

VISLABĀKIE IR MELNBALTIE

Bez fotoaparāta Andra no mājām iziet reti. Īpaši, kad ar kājām mēro aptuveni trīs kilometru ceļu līdz veikalam un atpakaļ. Tver mirkļus un situācijas, fotogrāfijas pēc tam apstrādā.

„Man tā ir bauda! Man patīk fiksēt mirkli. Arī cilvēkus fotografēju, bet tos vajag taisīt melnbaltus vai brūnbaltus. Krāsaini izskatās briesmīgi. Kad Rīgā strādāju radio, Džemma Skulme intervijā stāstīja, ka cilvēku uzgleznot ir grūti, jo āda ir padzīvojušas doktordesas krāsā. Būtībā tā arī ir. Tāpēc fotogrāfijā cilvēku vajag taisīt monohromu, lai izskatītos labi. Fotogrāfijas glabāju *flešos* (datu pārsēses ierīcēs – aut.), feisbuku ir mana dienasgrāmata. Man ir interesanti redzēt, kas fiksēts pirms gada, trim vai vairākiem.”

„Man patīk baudīt radošo procesu, nonākt savā realitātē un justies laimīgai,” saka fotogrāfe un rokdarbniece Andra Rēvalde.

Ar zīmuli zīmētā trompetista Dizija Džilespija izšūtais portrets Andrai bijis kā viens no apliecinājumiem, ka šajā tehnikā viņa pilnīgi visu var nokopēt tikpat dzīvi kā fotogrāfijā.

Fotomirkļi.

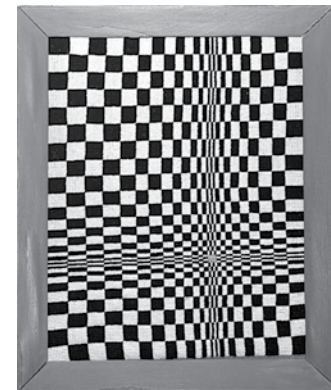
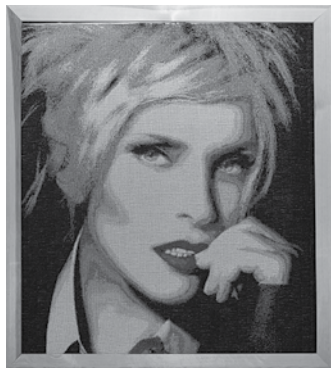
SASNIEGUSI GRIESTUS

Andras māsa, kura arī esot liela rokdarbniece, sākusī krustdūrienā izšūt spilvenus. „Noskatījos un izdomāju, ka es arī tā varu. Tuvojās Ziemassvētki, vajadzēja dāvanas, sāku izšūt pati,” stāsta Andra. „Uzzīmēju māju, suni un kaķi un tādu izšuvu. Izdevās laba glezniņa, un tā lieta aizgāja. Datorprogrammā izveido zīmējumu vai ievada fotogrāfiju, un tā attēlu izmet jau krustus. Ir norādīts, kādi un cik diegi vajadzīgi. Rodas tāds kā azarts. Mēģināju, cik tālu izšūšanā varu sasniegt meistarību – cik tālu varu nokopēt fotogrāfiju, gleznu. Sapratu, ka varu nokopēt pilnīgi visu.”

AUDUMS KĀ PĀRSTEIGUMS

Aust Andra sākusī aptuveni pirms septiņiem gadiem. „Padūrē pie klēts pasākumā piedalījās *Varavīksnes* (Tautas lietīšķās mākslas studijas – aut.) audējas ar saviem darbiem. Skatījos un domāju, ka es arī tā varētu, tikai krāsas liktu citādāk. Kad padurniece Indra Visocka organizēja aušanas pulciņu, biju pirmā, kas pieteicās. Skolotāja Inga Viksna ierādīja, kā tas darāms, un nu aužu.” Andrai stelles ir mājās, un pie tām nereti nejutot, kā paskrien laiks. Tautiskos un tradicionālos rakstus viņa neauž, jo patīk improvizēt. Lielāko gandarījumu sagādā tas mirklis, kad viņa ierauga, kā iecerētais, prātā izlolotais raksts izskatās jau noaustajā audumā.

Ar šīm trim un vēl citām sev patīkamām nodarbēm Andras dzīvē garlaicībai vieta neatrodies. Prāts nemitīgi aizņemts ar jaunām idejām par darbiem un ar praktiskiem aprēķiniem, kas jāiegādājas, lai tie taptu.

Citas krustdūrienu tehnikā izšūtās gleznas.

„Kad analogā fotografēšana bija nokauta un parādījās krāsainās fotogrāfijas, kas man nepatīk, meklēju vietā citu aizraušanos.”

Andras austi dvieļi.

Tumsā redzams es, mamma un tētis!

DARI PATS!

Ziemas mēnešos, kad ir vistumšākais laiks gadā, gājējiem un riteņbraucējiem nepieciešami atstarotāji. Tos var iegādāties veikalos, bet var arī darināt paši. Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Cīrulītis* grupas *Taurenīši* bērni ekoskolu akcijā *Kļūsti redzams* tos veidoja kopā ar skolotājām Dainu Šēniņu un Norgitu Sīli.

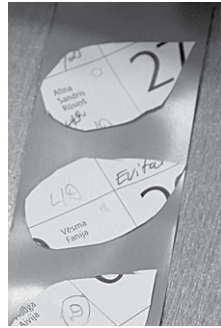

1. Vajadzīgi šādi materiāli: vidēja izmēra atstarojošā lente, pērlītes, dzija, šķēres, lime, papīrs, stieplītes utt.

2. Uz papīra zīmē lāsītes (bet var zīmēt jebko).

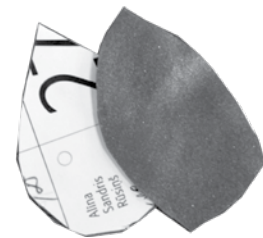
Karkass gatavs – to liek virsū cepurei. Atstarojošās lāsītes vējā kustēsies un tumsā būs ļoti pamanāmas. *Vainagu rāda Rebeka Klauģe.*

4. Izgriezto līmē uz atstarojošās lentes.

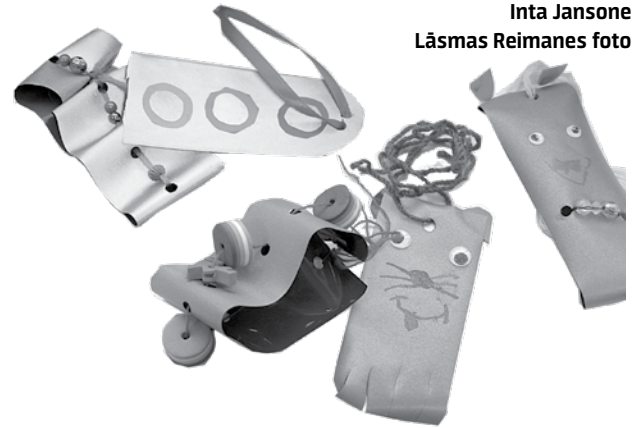
5. Atkal izgriez.

6. Divas papīra lāsīšu puses salīmē kopā.

7. Piestiprina pie vainaga.

Inta Jansone
Lāsma Reimanes foto

PĀRDOMAS

Pilsētas robežas

Ieva Rupenheite,
īpaši Kurzemniekam

Vairākās Latvijas pilsētās iestājies tāds kā skudrupūžņa satraukums: atņems pilsētas statusu, būs tikai novads, ko nu? Pilsētnieki pārvērtīsies lauciniekos vai novadniekos? Ja kāds piedzimis kā pilsētnieks, to nevar iegrozīt ar pilsētas administratīvajām robežām. Robežas ir galvā.

Man, protams, viegli runāt – kopš 2002. gada dzīvoju laukos, kuriem ik pa laikam mēģina dot kādus administratīvus nosaukumus: te novads, te pagasts, te ciems pagastā, te jau atkal – kāds cits apzīmējums. Jaukākais notikums no dažādo apzīmējumu maiņas bija teritoriālo nosaukumu plāksnes, kas pirms diviem gadiem parādījās šosejas malā. Beidzot ieguvām apliecinājumu tam, ka nedzīvojam autobusa pieturas nosaukumā, bet diezgan palielā teritorijā, kas tiešām saucas Sārnate.

Bet kas notiek brīdī, kad kādai pilsētai pievieno novadu? Vai Kuldīga būtu zaudējusi savas pilsētas aprises un pilsētnieki – savu pilsētnieka pašapziņu?

Jau Kurzemes hercogistē jebkurai pilsētai piederēja ne vien apbūvētā teritorija, bet arī novads ar koplietošanas un privātām ganībām, laukiem un pļāvām. Pilsētas īpašumu robežas bija minētas gan robežaprakstos, gan atsevišķos robežlīgumos. Nez par ko ir tas izmisums – vai samazināsies kādi pilsētnieku labumi? Piepeši būs uz aku pēc ūdens jāiet pa glumu taciņu, pie ārsta rindā jāgaida ilgāk? Uzavas pagastā jau gadus piecpadsmit nav aptiekas. Tuvākās atrodas Ventspilī, Pāvilostā un Alsungā (ar interesantu darbalaiku), arī pasta nodaļa

strādā līdz diviem dienā. Sniegs (kad tāda dabas parādība vēl bija) līdz šosejai (300 m) jātīra pašiem, un maz ticams, ka tagadējo pilsētu ietves kāds pārstās tīrīt un metīsies kopt novada ceļu malas. Toties, tiklīdz lauku teritorijas vietā sāk dzīvot ciemā, ar novada domi jāsakāpograba jumta dizains. Tas gan nav būtiski, ka to varēs redzēt tikai vietnē *Google Earth*, jo pat no mājas lieveņa ir grūti to pamanīt.

Pilsētnieku dzīves kvalitāti nosaka lietu un pakalpojumu dizaina kvalitāte, un tas, kas nonāk līdz lauku iedzīvotājam, bieži vien ir dizaina surogāts. Īpaši tas attiecas uz sabiedrisko transportu, kas kursē kopš nezināmiem laikiem iestrādātā grafikā. Kam būtu jānotiek, lai rīta autobusus pakārtotu darbdienas sākumam – 8.00 no rīta? Lielākajās pilsētās tie varētu iebraukt tad, nevis iešļūkt kādu brīdi pēc deviņiem, bet vakarā pēdējais (!) varētu neizbraukt jau 17.30.

Varbūt pilsētniekiem ir šausmīgi bail no nekontrolētās dabas stihijas, kas vairāk vai mazāk normāla dizaina vietā atņems un pārņems viņu ikdienu, tiklīdz pilsētām tiks pievienoti novadi. Dabas formas ir neparedzamas, vienmēr pārsteidzošas, turklāt tās nenoveco. Tieši tāpēc ar savu Rīgā dzimušas pilsētnieces apziņu spītīgi dzīvoju laukos – cerībā, ka visus pamuļķīgos lēmumus aizpūtīs krietnais piejūras vējš vai arī tie iznīks paši, ļaujot piedzimt jēdzīgām iecerēm, kas tiešām uzlabotu mūsu kopīgo dzīves dizainu, nevis iejauktos manis izvēlētajā dzīvesvietas ainavā.

MANS KULTŪRAS NOTIKUMS

Pārliecināja par visiem simt

Kuldīgas kultūras centra darbiniece Kristīne Afanasjeva dalās iespaidos par Liepājas teātra izrādī – mūziklu *Purva brīdējs ugunī pēc Rūdolfa Blaumaņa noveles Purva brīdējs un lugas Ugunī ar līdzīgu sižetu.*

„Liepājas teātris šo sezonu sāka ar Regnāra Vaivara režisēto mūziklu. Domājot, kā skatīšos klasisko literāro darbu, centos atsaukt atmiņā skolā lasīto. Iepriekšējā vakarā pat nedaudz pameklēju internetā informāciju par Blaumaņa novele. Galvenā sižetiskā līnija bija skaidra – mīlestības trijstūris starp Kristīni, Edgaru un Akmentiņu.

Zināju, ka atsauksmes ir dažādas: gan pozitīvas, gan negatīvas. Bet, atveroties priekšskaram, no pirmajām skaņām šī izrāde pārņēma. Man kā mūzikas mīlotājai patika mūzika. Rudenī klausījos interviju ar tās autoru Kārli Lāci. Viņš stāstīja, ka darbs nebija vienkāršs, jo režisors vairākkārt komponista darbā iejaucies un aicinājis mūziku pārrakstīt. Tas laikam arī dara šo darbu tik vienotu – Regnāra Vaivara librets un Kārļa Lāča mūzika veido vienu brīnišķīgu ansambli. Izrādes laikā vairākkārt skrēja tirpiņas. Noteikti jāuzteic arī vokālā pedagoga darbs, jo mūzikas materiāls

ir sarežģīts, neierasts un prasa lielu meistarību. Aktieris Gints Grāvelis teicis, ka, pateicoties vokālajai pedagogi Ievai Kerēvicai, viņš varējis to izdziedāt. Arī sievu un vīru ansamblī bija fantastiski. Mazliet tautiskā suitu manierē, nedaudz slāvīskā – viss veidoja spilgtu daudzbalssīgu ansambli.

Mani pārsteidza tik daudzu simbolu nozīme šajā izrādē. Scenogrāfija ir pavisam vienkārša, nepārspīlēta, bet nozīmīga. Pirmajā ainā, kurā Edgars kopā ar draugiem uzdzīvo, visi darbojas ap vienu govī – slauc to, kā vien māc. Un pa vidu Edgars ar Madi. Sprotiet katrs pats, ko autors gribējis parādīt! Uzreiz pilnīgs pretstats: svētā baznīca un cilvēku pārspīlējums, ka viss ir tikai melns vai balts. Pēc tam aina, kurā Edgars ir kā ērzelis – aklī skrien un ārdās, ietrietoties dzīves piespēlētajos šķēršļos. Un – pats galvenais – savā būrī, no kura netiek ārā. Visspilgtāk palikusi prātā aina, kurā Akmentiņš Kristīni aicina Edgaru aizmirst. Viņš saka: „Liec bēdu zem akmentiņa!” Tautasdziesma, ievīta šajā kontekstā, radīja pavisam citu izjūtu.

Manuprāt, režisors piemeklējis ļoti atbilstošus aktierus. Es gribētu izcelt divus: Karīnu Tatarinovu mātes lomā un Gintu Grāveli Edgara lomā. Der kā labi pašuta drēbe. Tas absolūti valdzināja: aktiera bravūrība, drosme, pašpārliecinātība, lepnums. Mani izrāde pilnībā ievilka sevī un pārliecināja par visiem simt. Iespējams, pēc kāda laika gribētos to redzēt vēlreiz, lai ieraudzītu vēl citas niansas, kuras režisors akcentējis, jo tā patiesi bija smalkumu pārbagāta.

Jāuzteic Liepājas teātris, jo, šķiet, trupa ir ļoti laba. To pierāda skatītāju piepildītās rindas daudzās izrādēs.”

TELEVĪZIJA

Spuleniēks jaunajā seriālā

Režisora Intara Rešetina komēdijseriāls *Terapeite bez grāda* lietotnē *Shortcut* bija skatāms jau 3. februārī, bet televīzijā *STV Pirmā!* – 6. februārī. Galvenajās lomās var redzēt kuldīdznieku Jurgis Spuleniēku, Ilzi Ķuzuli-Skrastiņu, Lauri Subatniēku, Akvelīnu Līvmani un Mariku Šmuksti.

Kuldīdznieks, aktieris Jurgis Spuleniēks filmējies kinodarbos *Blēži*, *Augstāk par zemi*, *Spoguļvīrs*, *Sterilā zona* u.c. Bijis nominēts *Lielajam Kristapam* un 2013. gadā *Spēlmaņu nakts* balvu kā gada jaunais skatuves mākslinieks ieguvis par divām lomām: *Edžiņu* izrādē *Indrāni* Latvijas Nacionālajā teātrī un lomām izrādē *Minga* rēģi teātrī TT.

Orģinālo versiju ar nosaukumu *Web Therapy* veidojusi ASV kulta seriāla *Draugi* aktrise Lisa Kudrova, un tas pasaulē iemantojis plašu popularitāti. Notikumu centrā ir izbijusi uzņēmēja Sabīne Roziņa (I.Ķuzule-Skrastiņa), kura kļūst par konsultanti it visos attiecību jautājumus. Sekss, nauda, nākotne – trīs minūšu tiešsaistes terapijā viņa piedāvā atrisināt it visas problēmas. Latviskā teksta autore – mūsu novadniece, dramaturģe Aiva Birbele.

J. Spuleniēks seriālā ir Ronalds, viens no Sabīnes pacientiem, kurš vēlāk kļūst par palīgu un sekretāru. Sabīne šķietami pilnībā vada katru puiša un viņa līgavas Zanes soli, tomēr Ronalds izrādās daudz dziļāks ūdens un ik pa brīdim izspēlē ko pārsteidzošu. Kuldīdznieks saka: „Piedalīties jaunajā seriālā ir

izaicinoši gan žanra, gan tehnikas dēļ. Pirmo reizi filmēšanā reāla partnera vietā jāsarunājas ar ekrānu. Izaicinājumu pilna ir arī Ronalda loma – mazs cilvēks lielā pasaulē, cilvēks deminutīvs, asertivitātes (pārlicinātas uzvedības) trūkumcietējs. Esmu pateicīgs lieliskajai profesionāļu komandai: režisoram, kas palīdz galvu salikt pa plauktiņiem, operatoriem, stilistei un mākslas departamentam, kas rūpējas par skaisto bildi, producentei, kas atrod laiku, kad filmēties vispārējā aizņemībā, un, protams, kadra partneriem!”

„Komēdijžanrs nav tas vieglākais, un šis seriāls ir īpaši paciēts rieksts, kas no aktieriem prasa milzu pielāgošanās spējas un improvizāciju. Taču es šajā izaicinājumā metos ar prieku,” sacījis I. Rešetins.

Jana Sūruma

APSKATS

Katriona Luīze Rožlapa, mākslas zinātniece

Spilgts

Dažkārt māksla ir spilgta. Citkārt tā rada spilgtu iespaidu. Un bieži vien to veidojusi spilgta personība. Ir ļoti dažādas komponentes, kuras kopā veido mākslu, kas atstāj neizdzēšamu, spožu iespaidu vēl ilgi pēc izstādes apmeklējuma. Patlaban tiek lutināti, jo Rīgas mākslas izstāžu zāles ar to ir piesātinātas.

DEKORATĪVĀS MĀKSLAS UN DIZAINA MUZEJS

Edīte Pauls-Vīgnere ir nozīmīga personība Latvijas mākslas vidē. *Kaņģijas kantāte* ir tekstila mākslinieces 80. dzimšanas dienai un 50 gadu radošās dzīves jubilejai veltīta izstāde, ko varēs aplūkot līdz 1. martam. Tā veidota kā daiļrades retrospekcija, izceļot veikumu laika griezumā – atklājot formālistiskās, krāsu un ideju pārmaiņas, gadiem ejot. E. Pauls-Vīgnere ir izteikti novatoriski domājoša. Radošās darbības sākumā autore ienāca tekstila mākslas ainā ar savām novitātēm un avangardisko domāšanas manieri. Māksliniece mainīja skatījumu uz tekstila mākslas darbiem, atklājot tos kā jaudīgus objektus. E. Pauls-Vīgnere radošajā mūžā variējusi ar dažādiem materiāliem, izmēģinājusi dažādas formas un tehnikas, ar kurām tās panākt, un ir iemīļējusi krāsas. Māksliniece spējusi savos tekstilansambļos ielikt tādu spēku, ka to popularitāte un novērtējums vēl joprojām nav noplacis. Aktīvās krāsas, tekstūras un pati personība ļauj izstādei ievilkat skatītāju absolūtā fascinācijā.

KIM?

Mākslas galerijā *KIM?* līdz 29. martam izvietotas divas jauno mākslinieku personālizstādes: Līvas Rutmanes *PRR* un Ata Jākobsona *Režģis*. Nelielajā galerijā abu laikmetīgo autoru koncepti, mākslas darbi un scenogrāfiskais risinājums ļoti interesanti viens ar otru veido saspēles un

pretstatus. L. Rutmanes mākslā ir skaidri nosakāmi tēli, kaut kas mitoloģizēts, parafrāzes par ikdienišķām lietām, paražām un objektiem. Savukārt A. Jākobsona *Režģis* aicina skatītāju uzsvērt vērojuma spēku, iedziļināšanos un meditāciju. Divas tumšajos krāsoņos ieturētās telpas un mākslas darbu ekspresīvais raksturs, kas pausts minimālistiskā manierē, raisa pārpasaulīgas izjūtas.

RĪGAS MĀKSLAS TELPA

Krāsas – tas ir pirmais, kas rada iespaidu, ieraugot Kristīnes Kutepovas gleznu sērijas personālizstādē *Redzējumi*, ko izstāžu zālē var aplūkot līdz 29. martam. Māksliniecei ir ļoti izmeklēts un niansēts kolorīts. Viņai tipiski ir tiekties saskatīt skaisto apkārtnē, savā vidē, tuvumā, dabā. Darbi liek apstāties un iedziļināties, nododot piesātinātu, dzīvu izjūtu un aicinot atvērt acis pretim apkārtējam.

Savukārt Intro zālē līdz 1. martam eksponēta Margaritas Germanes laikmetīgās tēlniecības izstāde *Metamorfoze*. Tas ir dziļi personisks vēstījums, refleksijas par iegūto, apgūto un atklāto, pārnesot savas izjūtas metālmākslā – realizējot tādus darbus, kuros ikkatra detaļa, lai arī šķietami nejauša, tomēr ir konceptuāli pārdomāta. Tas ir mākslinieces radošā gara paudums. Tā ir interpretācija un spilgtu izjūtu vēstījums caur nepadevēģu materiālu.

NOTIKUMU KALENĀRS

(līdz nākamajam pielikumam)

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 21.II 19.00 Latvijas Nacionālā teātra izrāde *Slaktiņa dievs*. 1.III 16.00 Ances Krauzes un Raimonda Paula koncerts *Sasala jūrīna*. 8.III 17.00 dziedošo aktieru apvienības *Žerāri* koncerts. 20.III 19.00 brieduma komēdija standapa stilā *Sieviete kā konfekte*. Autore – agrākā kuldīdzniece Aiva Birbele. 3.IV 19.00 vokāli instrumentālais ansamblis *Neaizmirstulītes* un novadnieks Laimis Rācenājs.

Mākslas namā līdz 1.III Latvijas Mākslas akadēmijas grafikas katedras pasniedzēju un studentu darbu izstāde *13/13*; 6.III–12.IV mākslinieka Andra Vītoliņa soloizstāde. 4.III 16.00 koncerts čellista K. Davidova jubilejai un E. Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas 75. gadskārtai. 2., 3.IV 9.00 vēsturnieku konference *Kurzemes un Zemgales hercogistes laiks – unikāls periods pasaules vēsturē*. 2.IV 12.00 Agra Dzeņa grāmatas *Krusta karu atklājumi: maztautu vadoni pret Livonijas valsti* atklāšana.

Muzejā darbnīca *Ģimeņu padarīšana*: 8.III 11.00–17.00 *Kuldīgas stāsti*; 12.IV 11.00–17.00 *Lieldienas*. Izstādes: līdz 23.III Leļļu mākslas muzeja *Kofermājiņu ceļojums*; līdz 16.VIII *Drukātais vārds: Kuldīgas preses vēsture*; 6.III–26.IV *Iedvesmojošā Kuldīga. Kuldīgas novada muzeja krājuma 19.–21. gadsimta gleznas un grafika*.

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā 20.II 11.00, 13.00 koncertstāsts bērniem *Leļļu meistara sapnis*. 22.II 18.00 muzikāla izrāde *Rīgas gredzens*. 6.III–30.IV mākslas izstāde *Nebeidzamā pagātne un nākotne*. 7.–8., 12.–14.III 28. Liepājas Starptautiskais zvaigžņu festivāls. 15.III 17.00 Aivara Hermaņa 65. jubileja. 22.III 15.00, 19.00 koncertuzvedums *Kaupēns, mans mīļais*. 28.III 19.00 multimedīāls koncerts *Gadalaiki*. 4.IV 19.00 Raimonda Tigula un Rīgas Doma zēnu kora *Rīta un vakara dziesmas*. 11.IV 17.00 Kristīnes Prauliņas un Rīgas gospelkora *Liieldienu koncerts*. **Olimpiskajā centrā** 27.II 20.00 Grigorija Ļepsa koncerts. 8.III 15.00 Raivo Stašana koncerts *Romantisks solo saksofonam*. 28.III 19.00 Guntara Rača 55. dzimšanas diena. **Latviešu biedrības namā** 22.II 11.00 vokālais konkurss *Pērļu lietus*. **Teātrī** 29.II 18.00 jaunā izrāde *Pilnīgi svešinieki* (rež. R. Atkočūns).

VENTSPILĪ

Koncertzālē Latvija 20.–22.II Ventspils Ērģeļu dienas. 29.II 19.00 koncertciklā *Ma* – ASV perkusionists Ilajs Kešlers. 4.III 19.00 kamerorķestris *Kremerata Baltica* un franču pianists Likā Debargs. 7.III 16.00 orķestra *Rīga* koncerts *Zaļupe un kino mūzika*. 5.IV 17.00 stīgu kvartets *Echo Collective*. 17.III 20.00 džeza trio *Go Go Penguin*. **Jūras vērtos** 25.II 19.00 Latvijas Nacionālā teātra izrāde *Juveliera jubileja*. 11.III 19.00 Liepājas teātra izrāde *Esi sveicināta, bohēma*. 14.III 20.00 koncerts *Republikas tūre 2020: Singapūras satīns*, reperis ansis, Edavārdi un Prusax. 21.III 11.00 šovs bērniem *Multizauri*. 29.III 16.00 Raimonda Paula daiļrades sākums muzikālā vizijā *Leģendas dzimšana*. 9.IV 19.00 *Prime Orchestra* simfošovs *Pasaules hiti*. **Kultūras centrā** 13.III 19.00 Kalvja Troskas standapa komēdija *Kas tas tāds*.

TALSOS

Tautas namā 20.II 19.00 *Personība tuvplānā* ar Kašeru. 24.II 18.00 neona šovs. 5.III 18.00 leļļu izrāde *Lācis un viņa draugi*.

SALDŪ

Mūzikas un mākslas skolā 22.II 19.00 improvizācijas teātra izrāde *Gandrīz draugi*. 7.III 17.00 septītie Ojāra Ulmaņa sadziedāšanās svētki. **Sporta kompleksā** 28.III TDA *Kursa 70*. jubileja. **J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā** līdz 8.III ceļojošā izstāde *Izproti klimata pārmaiņas*. 18.III J. Rozentāla jubileja.

SARUNA AR JUBILĀRI

„Dzīve ir skaista, ja mērķis ir cēls”

„Vai, cik labi, ka atbraucāt! Es ļoti priecājos, ka mani atceraties,” saka Ķīmalē dzīvojošā Marija Gavene, kurai 16. februārī būs 102. dzimšanas diena. Gaviļniecei ir tikpat gadu, cik Latvijai.

„Viņa mums ir optimiste – vienmēr tāda bijusi, kaut arī mūžs grūts,” saka meita Larisa, pie kuras mamma dzīvo pēdējos četrus gadus.

DESMIT SŪRIE SIBĪRIJAS GADI

Marijas meitas uzvārds ir Vakšteinē. 1918. gadā viņa dzimusi Talsu novada Lībagos. Bijusi jaunākā māsa sešu bērnu ģimenē. Pie saimniekiem strādājusi par meitu: ganījusi lopus, darījusi visus lauku darbus. 1949. gadā izsūtīta uz Sibīriju, jo kaimiņi redzējuši, ka jaunā meitene dod maizi mežabrāļiem. Sekojuši desmit sūri gadi: sals virs mīnus

50 grādiem, strādājusi mežā, baļķus pludinājusi pa upi uz leju. Tur iepazinusies ar abu vecāko bērnu Larisas un Oļģerta tēvu. Piedzimis vēl viens dēls, bet kā zīdāinis miris, jo pārtikas nav pieticis ne mazajiem, ne lielajiem. Marija atceras, kā uz lauka gājusi meklēt pārpalikušos graudus, sauja saberzusi, apēdusi un gājusi atpakaļ uz mežu strādāt. Pēc desmit gadiem Marijai atļauts no izsūtījuma atgriezties, bet bērnu tēvs palicis tur.

MĪLOŠA UN GĀDĪGA

Latvijā Marija strādājusi kolhoza fermā Ancē. Piedzimusī meita Valentīna, kura tagad dzīvo Kuldīgā. Oļģerts mīt Zaļeniekos, Larisa – Ķīmalē, kur dzīvo arī mamma.

Larisa laikā, kad mācījies Skrundas arodividusskolā, Ķīmalē ieprecējusies, un šeit vadīts viss mūžs. Ar mammu attiecības ir sirsnīgas. „Mammas mīlestību vienmēr esmu jutusi. Reiz ziemā pie viņas aizbraucu, bet biju

102 gadus vecā Ķīmalniece Marija Gavene esot sīksta un dzīvespriecīga. Lai gan ne mazums grūtību bijis jāpārvar, dziedātprieks un laipnība viņas raksturā nekad neesot zudušas.

aizmirsusi cimdu. Rokas pa ceļam nosalušas. Divas nakts, kamēr tur paliku, mamma adīja, man nezinot. Kad jābrauc prom,

rokās bija jaunie cimdi,” stāsta Larisa. Marijai ir 12 mazbērnu, pieci mazmazbērni un divi mazmazmazbērni.

VIENMĒR DZĪVESPRIECĪGA

„Mamma vienmēr ir dzīvespriecīga, ļoti skaisti dziedāja un joprojām to dara. Atceros, ka mājās spēlēja akordeonu. Bija arī laba rokdarbniece, ļoti skaisti izšuva: segas ar pildītām rozēm, daudz dvieļu izšūti ar uzrakstiem,” stāsta Larisa. Mamma atzīst, ka visskaistākais bijis tas dvielis, uz kura rakstīts: „Dzīve ir skaista, ja mērķis ir cēls!”

Pensijas vecumā Marija iepazinusies ar dziesminieku Volde-māru Gavenu un apprecējusies, dzīvojuši Liepājas rajona Gaviezē. Kad vīrs miris, dzīvojuši viena līdz 98 gadu vecumam. Tiesa, bijis vajadzīgs staigulis, uz kura atstutēties un dot atslodzi kājām, kas Sibīrijā atsaldētas un tādēļ visu mūžu sāpējušas. Neilgu laiku Marija atradusies aprūpes centrā, bet tur neesot jutusies labi – lūgusi Larisai, lai ņem pie sevis. Nu ikdienu pie meitas rit rimti, šad tad Marijas kundze uzdziedot.

Jolantas Hercenbergas
teksts un foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 5. līdz 12. februārim piedzimis viena meitenīte un četri puikas.

Bērniem doti šādi vārdi: Rebeka, Ralfs, Martins, Henrijs, Andis.

Divi mazi puikas

Ieva un Agris Kleviski no Laidu pagasta 12. februārī sagaidījuši dēliņu Andi. Šķirstot kalendāru, vecākiem visvairāk iepaticies tieši šis vārds. Mājās gaida gadu vecais brālis Gatis. Vecāki domā: ilgi nebūs jāgaida, kad abi jau varēs rotaļāties kopā. Mamma stāsta, ka ģimenē ar visu tiks galā paši un viss būs kārtībā. Andis piedzimis 3330 g smags un 53 cm garš.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

JANVĀRĪ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

KULDĪGAS NOVADĀ

Daina Kalmane (1926)
Maija Vija Matute (1943)
Arturs Šneiders (1943)
Valija Vēreniece (1939)
Elza Treilone (1924)
Ādolfs Žanis Graze-Grazna (1944)
Ojārs Ādminis (1938)
Marta Pētersone (1939)
Vilnis Bite (1959)
Ināra Liņķe (1943)
Mirdza Zelma Vītuma (1932)
Vilnis Roberts Šalme (1944)
Zoja Vecmane (1945)
Skaidrīte Līdaka (1941)
Imants Padrevics (1963)
Jānis Šternbergs (1942)
Alma Marska (1928)
Rūdolfs Strauts (1940)

Viktors Zeltiņš (1948)

Alberts Vera (1930)
Jēkabs Leimanis (1937)
Austra Zommere (1932)
Vilma Ābola (1933)
Daina Ķimene (1942)
Laimonis Saliņš (1930)
Uldis Māzers (1952)
Anna Pūce (1929)
Juris Melderis (1931)
Tālvāldis Luļļa (1947)
Olga Grīnberga (1941)
Valdis Līdaks (1948)

SKRUNDAS NOVADĀ

deklarētie, kuri janvārī reģistrēti Kuldīgas novada dzimtsarakstu nodaļā:
Velta Melbārde (1931)
Daina Krūmiņa (1951)

SKRUNDAS NOVADĀ

Jānis Egle (1947)
Valdis Zīrups (1960)
Nina Kļjama (1942)
Algirds Brazdeikis (1954)
Marta Zīlīte (1927)
Ilze Āboliņa (1931)
Sandra Reinsone (1966)
Zinaida Tiltiņa (1926)
Teodors Rogulis (1942)
Alvīne Anna Embrekte (1928)
Jānis Folkheims (1967)
Aldona Lonija Reine (1937)
Jānis Brūveris (1953)
Ildra Rozentāle (1934)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas)

ATTIECĪBAS

Nestrīdieties – ieklausieties bērņā!

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Meita pārmet, ka bērņībā un skolas gados viņai trūcis atbalsta un sapratnes un tāpēc viņai tagad dzīvē neveicas, ka jūtas depresīvi un meklēs psihoterapeitu. Kad vaicāju, kas tad bijis tik slikts, tad aizvainojas un saka, ka es neko nesaprotot, ka mūsu paaudze (50 gadus vecie) tā esot raduši dzīvot, ka par jūtām nekad nav runājuši, ka galvenais bijis tikai darbs utt. Kā meitai piekļūt?

camāk, arī jūs neesat bijusi ideāla mamma (jo tādu vienkārši nav), arī jūs esat kādreiz kļūdījusies un varbūt negribot nodarījusi pāri.

Savā darbā redzu, ka par jūtām grūti runāt gan tiem, kam 50, gan pavisam jauniem cilvēkiem. Savas izjūtas atpazīt, izprast, nosaukt vārdā ir vesela māksla, ko mācāmies visu dzīvi.

Šķiet, ka jūsu meita ir dusmīga un aizvainota. Šīs jūtas un, iespējams, citus jautājumus viņa izvēlējusies atrisināt psihoterapijā. Psihoterapija ir iespēja sevi labāk iepazīt, ieraudzīt savas grūtības citā gaismā, iemācīties ar tām labāk tikt galā. Psihoterapija paver iespēju mainīt attiecības ar apkārtējiem veselīgākā virzienā. Tas vienmēr ir ilgs process.

Šķiet, arī jums sakarā ar meitas izteikumiem radušās jūtas – apjukums, varbūt neapzināta vainas izjūta, kas rada vēlēšanos aizstāvēties. Paejiet uz brīdi maliņā un tad paskatieties uz šo situāciju! Pieņemiet, ka jūsu meitai varētu būt arī negatīvas jūtas attiecībā pret jums. Tas automātiski nenozīmē to, ka attiecības ir neglābjami sabojātas. Veltiet laiku pārdomām un atmiņām par to, kāds bija laiks, kad meita auga, kad viņa kā bērns bija pilnībā atkarīga no jums, kad sākās pusaudžu jautājumi, kad viņa sāka

kļūt par pieaugušo. Droši vien viss nebija ideāli un jums bija savi iemesli un dzīves situācija, kādēļ esat kādā veidā rīkojusies, izturējusies.

Tas, ka meita nolēmusi uzticēties speciālistam un strādāt ar sevi, nozīmē to, ka jūs esat bijusi pārsvarā gana laba mamma un iedevusi viņai sajūtu: cilvēkiem var uzticēties, viņi palīdzēs, ir cerība, dzīve var būt laba, problēmas ir risināmas, es varu atļauties darīt kaut ko labu sev.

Kad bērni pieaug, tad paši regulē to, kādas attiecības ar vecākiem viņi vēlas. Mēs kā vecāki varam būt atbalstoši un atsaucīgi, kad bērni meklē sarunas ar mums. Varam arī paši mēģināt viņus uzrunāt, aicināt pie sevis, aicināt uz sarunām vai kopīgu laika pavadīšanu, piedāvāt atbalstu. Tas arī ir tas ceļš, kā „piekļūt pieaugušam bērnam tuvāk”. Bet pieaudzis bērns var arī izvēlēties, vai un cik daudz viņš to vēlas pieņemt. Ja meita vēlas ar jums runāt, nestrīdieties – ieklausieties, kas viņai sakāms, izturiet to, ka viņa ir dusmīga un aizvainota uz jums! Varat atvainoties, ka varbūt agrāk esat kaut ko izdarījusi nepareizi. Piedāvāiet kādu kopīgu laika pavadīšanas veidu! Atbalstiet meitu, ja viņai tas vajadzīgs! Palslavējiet par to, ka viņa iet pie psihoterapeita! Tas viss kopā var jūsu attiecības uzlabot un pilnveidot.

PASĀKUMI

KULDĪGAS NOVADĀ

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 21.II 19.00 Latvijas Nacionālā teātra izrāde *Slaktiņa dievs*.

Muzejā līdz 23.II Leļļu mākslas muzeja izstāde *Kofermājiņu ceļojums*; līdz 16.VIII izstāde *Drukātais vārds: Kuldīgas preses vēsture*.

Mākslas namā līdz martam Latvijas Mākslas akadēmijas grafikas katedras darbu izstāde 13/13.

Bibliotēkā 19.II 16.00 ceļotmīļotāju tikšanās ar Daigu Bitinieci sarunā par Ameriku.

Senioru skolā: 18.II 12.00 Mākslas namā *Fen šui sistēma – praktiskā lietošana* (Uldis Ante).

ĒDOLĒ

Kultūras namā 15.II 18.00 Vārmes amatiereteātris *Tu un es* ar izrādi *Kalnu Tāle*. Ieeja bez maksas.

Bibliotēkā 14.II 18.00 interešu grupas *Varavīksne* tikšanās.

KABILĒ

Saieta namā Sencis 14.II 21.00 Valentīndienas balle ar grupu *2PRO*. Galdiņu rezervēt pa tālr. 25618976.

Bibliotēkā 18.II 16.00 lasītāju klubs. Līdz 21.II Daigas Mickēvičas gleznas.

KURMĀLĒ

Pasākumu zālē 18.II 10.00 leļļu teātra *Tims* muzikālā izrāde *Mošķu diena*.

Izstāžu zālē līdz 12. martam Aivara Brenča gleznu izstāde.

Vilgāles estrādē 21.II 14.00 Meteņdiena kopā ar skolēniem.

Priedaines bibliotēkā februārī *Kuldīgas paletes* dalībnieces Daigas Rozevskas gleznas.

LAIDOS

Bitītē 15.II 15.00 Viestura Kairiša spēlfilma *Pilsēta pie upes*.

Muižas labajā spārnā 18.II 12.30 leļļu teātra *Tims* muzikālā izrāde *Mošķu diena*.

IESPĒJA

Pirmās alus vakariņas

15. februārī 18.00 Padures muiža aicina piedalīties Amatalus vakariņās ar pieciem ēdieniem.

Paredzēts liellopa gaļas tartars ar pašmāju adžiku un rudzu maizes grauzdiņu; ķirbju kokospiena krēmzupa ar ceptu garneli; lēni gatavota teļa gaļa ar burkānu sulā briedinātām pārļu grūbām un alus-celmeņu mērci (recepte ņemta no *Tās pirmās pavāru grāmatas*, kas izdota 1795. gadā Rubenē); vēl galdā tiks celta Latvijā audzēta sama fileja ar pastinaku biezeni un skābeņu mērci, būšot arī deserts. Ēdienus gādās pavārs Sergejs Markovs.

Varēs izgaršot arī 7–8 veidu Latvijā ražotu amatalu, piedalīties konkursos un iegūt balvas. Vakariņu gaitā par šo dzērienu stāstīs atraktīvais amatalus popularizētājs Kaspars Jaunzems. Biļetes: *Bezrindas.lv* un *Biļešu serviss*.

Sermītes bibliotēkā februārī Oļģerta Visvalža Grūbes fotoizstāde *Ceļojumu pieturas*.

Sermītes trenāžieru zālē 14.II 18.00 filma *Pilsēta pie upes*.

PELČOS

Pagrabiņā 17.II 15.00 senioru pēcpusdienu. Līdzī ņemt iecienītāko biežpiena ēdienu degustācijai.

Rendā

Kultūras namā 26.II 17.00 radošā darbnīca *No skaliem pīta paplāte*. Ir dalības maksa. Pieteikties līdz 22.II pa tālr. 26181470.

Bibliotēkā februārī *Kuldīgas paletes* gleznu izstāde *Katrs ar saviem putniem*.

RUMBĀ

18.II 10.00 bibliotēkā, 14.00 Ventas ciema *Bukaišos* – radošā darbnīca.

Pārvaldes namā Gintas Stavrovskas gleznas.

SNĒPELĒ

Muižā 20.II 16.00 leļļu teātra izrāde *Mošķu diena*.

Kultūras namā 22.II 11.00 tikšanās ar Snēpeles vecākajiem iedzīvotājiem.

TURLAVĀ

Kultūras namā 15.II 19.00 *Popiela*. 18.II 16.00 muzikāla leļļu teātra izrāde *Mošķu diena*.

22.II 15.00 Laidu amatiereteātra izrāde – A.Bankas *Visi radi kopā*.

Bibliotēkā februārī Artas Brices fotostāsti *Ja grāmatas prastu runāt*.

VĀRMĒ

Stadionā 15.II 11.00 Amizantā Peles diena ar veiklības, ātruma un attapības pārbaudījumiem. Būs tēja un klijģeris.

Sporta hallē 15.II 21.00 sirsniņballe ar grupu *2PRO*. Galdiņu pieteikt pa tālr. 29820429.

Bibliotēkā februārī padurnieces Ausmas Burkovskas sutažas rotas.

17.II 17.00 rokdarbu pulciņš (tamborēšana).

SKRUNDAS NOVADĀ

SKRUNDĀ

Kultūras namā 15.II 18.00 vokālo ansambļu koncerts *Mīlestības pieskāriens*.

JAUNMUIŽĀ

Antuļu bibliotēkā februārī Māra Mihailova fotoizstāde.

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 14.II 19.00 Līgas Priedes un Vitālija Bogdanoviča Valentīndienas koncerts *Tikai tev*.

Februārī Baibas Kvederes izstāde *Četri gadalaiki*.

Bibliotēkā februārī Ingas Krieviņas suvenīru kolekcija *Tupelītes*.

RUBBĀRŽOS

Kultūras namā 14.II 19.00 pašdarbnieku koncerts un amatiereteātra *Spēlmaņi* pirmizrāde Z.Pamšes lugai *Vīrietis* (rež. Mirdza Pilskunga). Koncertā piedalīsies Māriņa un Harijs Krūzes un Skrundas VPKD *Ventastega*.

Līdz martam Vladislava Kundziņa fotoizstāde *Skotija – latvieša acīm*.

Sporta zālē 14.II 22.00 Mīlestības dienas balle ar grupu *Ēna*.

RAŅĶOS

Bibliotēkā 19.II 15.00 lasītāju klubā – *Mīlākās bērnības grāmatas*. Fotoizstāde *Latvijas ainavas Harija Krūzes fotogrāfijās*.

Pasākumu zālē 22.II 20.00 atpūtas vakars *Nāc un pieradini pavasari*. Koncertā *Latgales dāmu pops*, balli spēlēs muzikants no Pāvilstas.

ALSUNGAS NOVADĀ

Tūrisma informācijas un vēsturiskā mantojuma centrā februārī Daces Nastevičas rokdarbu izstāde *Ceļš tālāk*.

DRAUDZĒ

Valtaiķu tautas namā 23.II 11.00 LELBĀL Valtaiķu autonomās evaņģēliski luteriskās draudzes dievkalpojums.

KINO

Kuldīgas kultūras centra kinozālē

LATVIJAS FILMAS

17.II 18.00, 20.00, 18.II 18.00, 19.II 18.00, 20.00, 20.II 19.50, 22.II 18.00 *Klases salidojums 2* (komēdija, rež. Andrejs Ēķis, 16+, stunda 37 min.). Trim draugiem jāpaspēj gan doties uz bērēm, gan sarīkot Tomam vecpuišu balli, kā arī jāpaspēj uz viņa kāzām. Personīgās problēmas, draugu būšana un ciešais laiks nogrieznis ievēl trakos piedzīvojumos.

22.II 16.00 *Valkātājs* (dok. filma, rež. Ivars Zviedris, 7+, stunda deviņas min.). Stāsts par dzīvi Latvijas pierobežā un jaunu, savdabīgu profesiju, ko dēvē par valkātājiem – cilvēkiem, kuri palīdz nelegālajiem imigrantiem šķērsot robežu, lai iekļūtu Eiropas Savienībā (ES). Tā ir noziedzīga darbība, bet vietējie gatavi riskēt, lai nopelnītu. Kamera seko līdz pierobežas iedzīvē Pepiņa gaitām. Viņš mežā pie ES austrumu robežas naktī satiek nelegālos imigrantus. Vai tā ir nejausība vai rūpīgs plāns?

22.II 16.00 pirms seansa tikšanās ar *Valkātāja* režisoru Ivaru Zviedri.

CITAS FILMAS

14.II 17.30, 16.II 15.30, 18.II 20.00, 20.II 17.30 *Mazās sievītes* (romantiska drāma, ASV, 12+, divas stundas 15 min.). Darbība Amerikas Pilsōņu kara laikā vēsta par četrām māsām dzīvi – pirmo mīlestību, vilšanos, šķiršanās sāpēm un sava dzīves ceļa meklējumiem. Filmas pamatā ir rakstnieces Luīzas Mejas Alkotas tāda paša nosaukuma romāns, kas sarakstīts pirms pusotra gadsimta. Tajā netrūkst arī autobiogrāfisku detaļu.

KONCERTS

Aicina pianisma zvaigzne

23. februārī 15.00 koncertsērijā *Personīgi* Liepājas koncertzālē *Lielais dzintars* uzstāsies jaunā pianisma zvaigzne Daumants Liepiņš.

Viņš ir starptautisku konkursu laureāts, nupat Ņujorkā ierakstījis mūzikas albumu. Liepājā talantīgais pianists atskaņos jauno koncertprogrammu, ko veido trīs izcilas klaviersonātes: Franča Šūberta opuss, Friderika Šopēna *Trešā sonāte*, kā arī Latvijā reti atskaņotā Džordžes Enesku *Trešā sonāte*.

D.Liepiņš (24 gadi) ir viens no daudzsološākajiem jaunās paaudzes pianistiem. Studē Zviedrijā, apzīlina prestižu konkursu žūriju un vienaldzīgu neatstāj nevienu, kam palaimējies dzirdēt viņa spēli. „Neordinārs talants – smalks un iejūtīgs kamermūziķis, kam nav sveša arī harizmātiska solista stāja saspēlē ar orķestri. Viņa klavier spēle ir tehniski nevainojama, bet interpretācijas – saturiski pārliecinošas un emocionāli piepildītas,” tā D.Liepiņu vērtē kritiķi.

Pēc koncerta klausītāji aicināti uz neformālām sarunām ar pianistu.

Liepājas koncertzālē *Lielais dzintars* uz koncertu aicina jaunais, talantīgais pianists Daumants Liepiņš.

PĀRDOD

VW PASSAT B6, 2,0, FSI, 2007.
Tālr. 26544150.

Kverneland ARKLU un kultivatoru.
Tālr. 29752090.

Visu veidu JUMTU segumus, noteksis-
tēmas, skārda detaļas, kā arī uzstādām.
Tālr. 26844885.

TV GALDU, 50 eiro. Tālr. 28246942.

Dažādus GRAUDUS. Tālr. 29568938.

SKĀBSIENU ruļļos. Tālr. 26410356.

Kvalitatīvas bērza BRIKETES bez
jebkādiem piemaisījumiem, ilgi deg,
mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā,
130 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Sausu, skaldītu meža MALKU.
Tālr. 27885688.

Sausu MALKU maisos, kravās.
Tālr. 26544462.

Pārdod 3 m MALKU ar piegādi. Minimā-
lais apjoms 20 m³. Tālr. 26760065.

Sausu, skaldītu MALKU. Tālr. 29752090.

Sausu MALKU maisos. Tālr. 27811870.

Ar piegādi pārdod meža MALKU, ga-
rums 3 m. Tālr. 29249578.

MALKU: klucīšos vai skaldītu, kravā
8 m³. Tālr. 26539164.

PĒRK

Pērku VAZ, GAZ, ZAZ, Volga, mo-
tociklus JAWA, Ural, Minsk un citus.
Tālr. 25271967.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru,
vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

Dāvji Mežs pērk MEŽUS īpašumā un
izstrādei. Izvērtējam divu dienu laikā,
nodrošinām samaksu vienas stundas
laikā. Tālr. 27406251.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

CIRSMAS, MEŽUS, arī daļēji izstrādā-
tus. Tālr. 29125461.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠU-
MUS visā Latvijā, cena no 1000 līdz
10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 26360308.

KUREKSS SIA

**PĀRDOD DAŽĀDA
IZMĒRA UN KVALITĀTES
ZĀGMATERIĀLUS**

📍 "Graudupi", Tārgales pagasts,
Ventspils novads

🕒 Darbdienās: 8:00 - 17:00
S., Sv.: brīvs

📞 Dainis Kūla - 29113913

🌐 www.kurekss.lv

Z/š SMAIDAS pērk MĀJLOPUS.
Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA Valinda – LIELLOPUS, JAUN-
LOPUS dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29434034.

SIA Kurzemes Gaļ-
saimnieks – BUĻ-
ĻUS, GOVIS, TE-
LES. Tālr. 63454845,
29427543, 26569362.

Briežu RAGUS. Brauc pakaļ.
Tālr. 29886349.

Pērku RAGUS. Tālr. 22728888.

Cara Nikolaja laika RUBĻUS.
Tālr. 29222863.

Juvelieru darbnīca pērk DZINTARU un
tā izstrādājumus. Tālr. 20323336.

IZIRĒ

TELPAS frizētavai Kuldīgā, darba vietas
diviem frizieriem. Tālr. 25602910.

VĒLAS NOMĀT

Lauksaimniecības ZEMI Skrundas nova-
dā vai pērku. Tālr. 29752090.

17. februārī no 10.00 līdz
13.00 Kuldīgā, Mārtiņzālē,
DONORU DIENA.
Līdzī jāņem pase,
donora apliecība,
bankas konta numurs.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko A un B
(20. februāris) kategorijas kursus Kuldīgā,
Pētera ielā 5. Tālr. 23071223, 26120089.

AUTOELEKTRIĶI, signalizācijas,
ABS, DPF, imobilaizeri; diagnostika un
remonts. Tālr. 29242556, merano.lv.

PĀRVADĀ mēbeles; izvedam nolietotas
mēbeles. Tālr. 22377474.

Kuldīgas MMB rīko kursus JAUNAJIEM
MEDNIEKIEM un MEDĪBU VADĪTĀ-
JIEM. Tālr. 29237545.

19. februārī 10.00–12.00
Kuldīgā, PVA centrā (pasta
2. stāvā), pārdos un labos
DZIRDĒS APARĀTUS.

Sertificēta BŪVFIRMA ar pieredzi veic
dažādus būvdarbus, dokumentācijas
noformēšanu. Tālr. 29705025.

Visu veidu JUMTA un CELTNICĪBAS
darbi. Tālr. 26844885.

JUMTA REMONTS un maiņa, fasā-
des restaurēšana un siltināšana, iekš-
darbu pakalpojumi, materiālu piegāde.
Tālr. 26269909.

Siltinām ar EKOVAITI. Aizpildām gai-
sa spraugas. Sagatavojam objektus.
Tālr. 29852059.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS,
STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Tālr. 28358514.

SIA Bērzi plus notīra krūmu APAUGU-
MU no laukiem un grāvjiem. Pērkam
zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380,
26458900.

Piedāvāju EKSKAVATORA pakal-
pojumus. Jauna tehnika, pieredzējuši
operatori. Tālr. 26104471.

LĪDZJŪTĪBAS

*Kā negribas ticēt,
Ka cilvēks var tā –
No gaišas dienas aiziet mūžībā.*

/Ā.Elksne./
Esam kopā skumju brīdī ar Ilzīti
Priedoliņu, tēti mūžībā pavadot.
Viduskurzemes pamatskolas-
attīstības centra Kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Dainai, Sandrai,
Atim, no EDVĪNA PRIEDIŅA
atvadoties.

Aina, Genādijs

Sērojam līdzī Agitai ar ģimeni,
EDVĪNU zaudējot.

Vilma, Ilmārs

Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu
kaimiņienes LILITAS DIMMES
draugiem un pieredzīgajiem, viņu
zaudējot.
Krusta ielas 5 iedzīvotāji Alsungā

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied...*

/J.Silazars./

Izsakām līdzjūtību Kitijai un Renāram
Poļiem, omīti zaudējot.

Klasesbiedri un audzinātājas

PĒRKAM

* Augošu koku cirsmas
un sortimentus pie ceļa;

* Papīrmalku ostās:
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

- Meža īpašniekiem:**
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
 - Palīdzam meža taksācijas
sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
 - Palīdzam iesniegt ciršanas
pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbalkus.

Sīkāka informācija pa tālruni 26443376.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

**VIETĒJAIS
MEŽIZSTRĀDES
UZŅĒMUMS**

**PĒRK
MEŽA ĪPAŠUMUS,
CIRSMAS,
AUGOŠUS KOKUS**

283 688 38 261 299 19

info@lmu.lv www.lmu.lv

Ja tevi saista izaicinājumi un aizraujošs, uz izaugsmi vērsts darbs, kā arī redzi sevi īstenojam
Kuldīgas novada stratēģiskos attīstības mērķus, būsi gaidīts mūsu komandā.

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA (9000035590)

izsludina konkursu uz vakanto

BŪVVALDES VADĪTĀJA VIETNIEKA VIDES PĀRVALDĪBAS JOMĀ

amatu uz noteiktu laiku:

Prasības:

- augstākā izglītība būvniecībā, arhitektūrā vai saistītā jomā, zināšanas projektu vadībā;
- vēlams trīs gadu darba pieredze ar iegūto izglītību saistītā jomā;
- zināšanas arhitektūras, būvniecības un vides jomā un nozares likumdošanā, būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārzināšana;
- prasme strādāt komandā, organizatora spējas, disciplinētība un precizitāte, komunikācija;
- valsts valodas prasmes augstākajā līmenī;
- vēlme ceļt savu profesionālo kvalifikāciju, komunikabilitāte un laba saskarsmes kultūra;
- labas iemaņas darbā ar datoru: MS Office programmām, interneta pārlūkprogrammām un izpratne par būvniecības informācijas sistēmu.

Galvenie darba pienākumi:

- vides pārvaldības jomas vadība Kuldīgas novadā, kas iekļauj māksliniecisko noformē-
jumu, transporta infrastruktūru un inženierko-
munikācijas, vides aspektus un kultūrvēstu-
riskā mantojuma saglabāšanas, arhitektūras
aspektus;
- atbildīgo speciālistu vadība;
- sadarbība pašvaldības projektu realizācijā
un normatīvo aktu izstrādē šajā jomā.

Pieteikuma vēstuli, dzīves aprakstu (CV), izglītību
apliecinošu dokumentu kopijas un atsauksmes (vēlams)
nosūtīt e-pastā: dome@kuldiga.lv
Pieteikšanās termiņš: līdz 2020. gada 26. februāra 17.00.
Sazināsimies ar kandidātiem, kurus uzaicināsim uz
pārrunām. Tālr. informācijai: 63320216.
*Pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas
13. pantu, informējam, ka pieteikuma dokumentos
norādītie personas dati tiks apstrādāti, lai nodrošinātu šīs
atlases konkursa norisi.*

VĀRDADIENAS

No 15. līdz 22. februārim

- 15. Alvijs (201), Olafs (462), Olavs (18), Aloizs (160)
 - 16. Jūlija (9096), Džuljeta (113)
 - 17. Donats (188), Konstance (45)
 - 18. Kora (16), Kintija (369)
 - 19. Zane (5506), Zuzanna (49)
 - 20. Vitauts (622), Smuidra (27), Smuidris (6)
 - 21. Eleonora (1252), Ariadne (10)
 - 22. Ārija (2351), Rigonda (121), Adrians (2642), Adriāna (355), Adrija (427)
- Populārākie: Jūlija un Adrians.

Saistās ar mīlestības dienu

Valentīns Klevinskis, nodarbojas ar spēkavīru sportu, mācās Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā:
 – Vārdu laikam izvēlējās mamma, bet iesaules nezinu. Pašam tas patīk. Tā dēļ ir radušās iesaukas: tā kā vārds ir diezgan garš, tiek izdomāti dažādi saīsinājumi. Pārsvārā mani sauc par Vaļiku. Domāju, ka vārds ir diezgan rets. Līdz šim esmu pazinis tikai vienu Valentīnu. Esmu mācījies vairākās skolās un tajās nevienu citu ar šādu vārdu neesmu sastapis. Atcerēties to ir ļoti viegli, jo visiem tas saistās ar Valentīna dienu.

Elīna Elza Kļava (Jauno žurnālistu skola)
Valentīna Klevinska arhīva foto

INTERESANTI

Elizabete I tulkojusi Tacitu

Austrumanglijas universitātes pētnieki atklājuši, ka romiešu vēsturnieka Tacita darba tulkojums 16. gadsimtā no latīņu valodas angļu valodā, kas gadsimtiem glabājies Lambetas pils bibliotēkā, ir karalienes Elizabetes I radīts. Par to liecina viņas rokraksta īpatnības, īpaši burtu *m*, *e* un *d* rakstība, kā arī manuskripta ūdenszīmes. Tulkojumu veido 17 lappuses teksta, kurās pamanāmas gan steigā rakstītas rindiņas, gan Elizabetes I pašas kļūdu labojumi. Pētnieki norāda gan uz gramatiskām, gan satura kļūdām, kā arī speciāli izlaistiem vārdiem vai frāzēm. Viņuprāt, diezgan brīvā apiešanās ar tekstu liecinot par karalienes lieliskajām zināšanām politikā un vēsturē. Šis nav vienīgais zināmais Elizabetes I tulkojums.

LAIKA PROGNOZE

Stipri vēji nesīs vēl siltāku laiku

Spēcīgais vējš nedēļas sākumā mūs pusē postījumus nav nodarījis, un jācer, ka tādu nebūs arī turpmākajās dienās, kaut gan Eiropai tuvojas jauna vētra, kurai Lielbritānijas meteoroloģijas dienests devis vārdu Deniss. Tāpat ir cerības nākamnedēļ ieraudzīt varavīksni, jo iespējams pārķona lietus un saule.

Pēc laika ziņu komentētāja Toma Briča feisbukā stāstītā, Latviju gaidāmā vētra var skart vairāk nekā iepriekšējā, savukārt Lielbritānijai un Īrijai draudī mazāki. Tā vakar rādīja vietnes *GFS/ventusky.com* karte. T.Bričis atgādina, ka dienas laikā prognozes var strauji mainīties. Tādējādi par vētras spēku precīzāk varēs spriest no sestdienas. Tomēr risks ir. Vakara vējš vēl plosījās pie Kanādas krastiem, un līdz Eiropai atnāks šovakar. Latvijas ziemeļrietumos pirmdienas naktī vētra var sasniegt 27–30 m/sek., bet uz rīta pusi doties austrumu virzienā. Ciklons ieradīsies jebkurā gadījumā – to varēs atzīt par vētru arī tad, ja oranžā (brīdinājuma) krāsā iezīmētajos ziemeļrietumos prognozes nepiepildīsies un iekšzemē būs tikai 20–23 m/sek. Nedēļas nogalē lietus, nepatīkamais laiks būs jūtams jau svētdien. Stiprie vēji, pārsvārā DR un R, nesīs līdz diezgan siltu laiku – pat +11 grādu.

Gismeteo (www.gismeteo.lv/weather-kuldiga) mūsu novadā nedēļas nogalē prognozē mākoņus ar lietu, bet pirmdien un otrdien arī sauli. Gaisa temperatūra sasniegs +9, no otrdienas pazemināsies līdz +6, naktīs vēl par trim grādiem uz leju, trešdienas naktī līdz nullei. Trešdiena un ceturtdiena būs saulainas. Līdzīgi rāda mums tuvākās Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra stacijas Saldū un Stendē, bet Ventspilī – nedaudz vējaināku un siltāku laiku.

Spēcīgais ciklons daudzviet Eiropā rādīja neparasti daudz negaisa mākoņu. Rietumu un centrālajā daļā fiksēts ap 15 000 zibens izlādes brīžu. Kuldīdznieks Raimonds Milzarājs feisbukā stāsta, ka Apvienotajā Karalistē todien dzirdējis spēcīgu pārķona grāvienu un pēc tam silto gaisu no mainījies vēsums. Šoreiz pārķona iemesls bija vētra, kas Eiropā ienesa siltumu, bet pēc tam ciklonu aizvietoja aukstais gaiss.

Kad mums pāršalks Deniss, kļūs vēsāk, bet nebūs tāda sniega kā tagad Tuvajos Austrumos zem palmām un tuknesī. „Ziema aizgājusi ne tur, kur to gaida,” secina T.Bričis.

Daina Tafelberga

IESPĒJA

Var nākt pēc drēbēm

Kuldīgas daudz bērnu ģimeņu biedrība *Šūpulītis* aicina nākt pēc lietotām drēbēm un saņemt tās bez maksas.

Šūpulīša vadītāja Argita Zundovska-Mediņa sacīja, ka uz Vienības ielu 55 jāiet rīt, 15. februārī, no 13.00 līdz 15.00.

FEBRUĀRA ERUDĪTS

Kādu priekšmetu dedzināšana krāsni piesārņo gaisu?

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 17. februāra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Atbilde:

Projekts *Satiec savu meistarū* rūpējas par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un pārmantošanu.

Pareizi atbildējuši: Jānis Kviess, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Lilija Baukše, Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere, Daina Brūkle.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, artzārpelēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988
Pieņems Kuldīgā 25. februārī.

MEŽA ĪPAŠNIEKIEM!

Turpinoties mežizstrādei nelabvēlīgiem laika apstākļiem, daudzi pircēji mežus vēlas iegādāties ar atlikto maksājumu. Neskatoties uz to, vai mežizstrādi ir iespējams uzsākt uzreiz vai pēc pusgada, Stiga RM piedāvā veikt samaksu par mežu vai cirsmu jau līguma slēgšanas dienā. Stiga RM ir bērza saplākšņa ražotājs un kā tiešais pārstrādātājs piedāvās jums augstāko cenu, īpaši par bērza cirsmām. Vairāk informācijas pa tālruniem 26663307, 28660202 vai rakstot uz e-pastu: birojs@stigarm.lv

Stiga RM nesola, bet dara!

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Biedrība Darīsim paši! izsludina projektu pieteikumu konkursu

Biedrība *Darīsim paši!* izsludina atklāta konkursa projektu pieteikumu pieņemšanas 8. kārtu Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam 19.2. pasākuma *Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju* ietvaros apstiprinātās sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai.

Projektu konkursa 8. kārtā pieejamais finansējums ir 46 425,08 eiro.

Projektu iesniegumu pieņemšana notiks no 16.03.2020. līdz 16.04.2020.

Projektu iesniegumu pieņemšana notiks šādā rīcībā:
2. MĒRKIS: DZĪVES VIDES KVALITĀTES UZLABOŠANA UN SABIEDRISKO AKTIVITĀŠU DAŽĀDOŠANA, TOSTARP PERSONĀM AR INVALIDITĀTI, JAUNIEŠIEM, SENIORIEM UN ĢIMENĒM AR MAZIEM BĒRNIEM (kopējā 2. mērķa summa 46 425,08 euro)

2. RĪCĪBA: Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai un teritorijas sakārtošanai (sabiedriskā labuma projekti)

Pieejamais finansējums 46 425,08 eiro; atbalsta intensitāte sabiedriskā labuma projektiem līdz 90%. Attiecināmā summa vienam projektam – 5 000,00 eiro

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 590 *Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai* apakšpasākumā *Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju*

5. punktā minētajam iespējamas šādas darbības:
 5.2.1. Vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošana, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību.
 5.2.2. Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošana.

Rīcības apraksts:

Vietējās teritorijas sakārtošana, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību.

Sabiedrisko aktivitāšu, tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu, dažādošana.

PROJEKTU ĪSTENOŠANAS TERMIŅŠ:

1. Ja tiek veikta būvniecība, teritorijas labiekārtošana – projekta īstenošanas termiņš 2 gadi no Lauku atbalsta dienesta (LAD) lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

2. Ja projektu īsteno aktivitātē *Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas* un projektā paredzēta attiecināmo izmaksu pozīcija *Ar projektu saistītā personāla atalgojuma un darbības nodrošināšana* izmaksās, kas pārsniedz 15% no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas – 2 gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

3. Pārējiem projektiem projektu īstenošanas termiņš ir 1 gads no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Ar Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novada sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju (SVVA) un dokumentāciju, kas nepieciešama, lai iesniegtu projekta iesniegumu, var iepazīties:

biedrības *Darīsim paši!* mājaslapā <http://www.darissimpasi.lv/leader/vietejas-attistibas-strategija/>; Lauku atbalsta dienesta mājaslapā <http://www.lad.gov.lv/lv/atbalsta-veidi/projekti-un-investicijas/leader/leader-pieejas-istenosana-2014-2020/>

PROJEKTU IESNIEGUMU IESNIEGŠANA:

Projekta iesniegumu var iesniegt Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā <https://eps.lad.gov.lv/login>

Kontaktinformācija:

Administratīvā vadītāja Ieva Birbele
 Mob. tālr. 29463295
 Pilsētas laukums 4, 3. stāvs, Kuldīga
 E-pasts: darisim.pasi@gmail.com
 Mājaslapa: www.darissimpasi.lv